

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
OPĆINA BIZOVAC

PROVEDBENI PROGRAM OPĆINE BIZOVAC
ZA RAZDOBLJE 2021.-2025.

OPĆINSKI NAČELNIK
Srećko Vuković

Bizovac, 14. prosinca 2021.

Sadržaj

Predgovor	2
1. Uvod	3
1.1. Djelokrug rada	3
1.2. Vizija	4
1.3. Mandat i misija	4
1.4. Organizacijska struktura upravnih tijela JLS	5
2. Opis razvojnih potreba i potencijala	6
3. Popis prioriteta djelovanja u području nadležnosti samoupravne jedinice s obrazloženjem njihova odabira	29
4. Popis mjera za provedbu odabranih posebnih ciljeva s ključnim aktivnostima i pripadajućim pokazateljima rezultata	34
4.1. Mjere za konkurentno i inovativno gospodarstvo	34
4.2. Mjere za razvoj infrastrukture i unapređivanje zaštite okoliša	35
4.3. Mjere za unaprjeđenje kvalitete života stanovnika Općine	38
5. Doprinos mjera ciljevima UN-ovog Programa za održivi razvoj do 2030. Godine	40
6. Okvir za praćenje i izvještavanje o provedbi Programa	43
Prilog 1. Terminski plan provedbe mjera i okvir za praćenje	43

Provedbeni program Općine Bizovac za razdoblje 2021.-2025.

Uvodna riječ načelnika

Poštovani,

Provedbeni program Općine Bizovac kao jedinice lokalne samouprave, izrađen je i donesen sukladno zakonodavnom okviru kao kratkoročni strateški akt na lokalnoj razini za razdoblje aktualnog mandata 2021. – 2025. godine.

Općina Bizovac ima zadaću kontinuirano unaprjeđivati kvalitetu života svih svojih stanovnika, te se angažirati i djelovati s ciljem ostvarenja značajnog napretka u svim područjima života. Upravo je navedeno polazišna osnova svakog projekta i ulaganja koji se planiraju realizirati u mandatnom razdoblju. U razdoblju pred nama, otvaraju nam se brojne prilike učiniti život u našoj općini još boljim i kvalitetnijim i postati moderna i održiva ruralna sredina.

Buduća proračunska sredstva kao i sredstva raspoloživa iz europskih fondova, utrošit će se na jasno izražene zajedničke strateške ciljeve koji su usmjereni prema daljnjem stvaranju i prosperitetu svih sastavnica društva i gospodarstva, rezultat čega će biti napredna i uspješna općina na dobrobit svih, a napose budućih generacija.

KLASA: 302-02/21-01/2

URBROJ:2185/03-21-2

Bizovac, 14. prosinca 2021.

OPĆINSKI NAČELNIK

Srećko Vuković, v.r

Predgovor

/Prema Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 123/17), tijela državne uprave prvi puta izrađuju i donose provedbene - programe. Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave su kratkoročni akti strateškog /planiranja koji opisuju i osiguravaju postizanje ciljeva, ako je primjenjivo, iz srednjoročnog akta strateškog planiranja i poveznicu s proračunom jedinice lokalne samouprave. Stoga, u ovom provedbenom programu razrađene su mjere za provedbu ciljeva iz Nacionalne razvojne strategije do 2030. godine. Time se osigurava koherentnost čitavog sustava planiranja javnih politika na nacionalnoj razini.

Lokalni razvoj je jedno od najvažnijih pitanja u vršenju uloge lokalnih vlasti, jer građani u svojoj lokalnoj zajednici stvaraju uvjete za život, rad, zapošljavanje, stambenu izgradnju obrazovanje i zdravstvenu i socijalnu zaštitu. Jedinice lokalne samouprave (općine i gradovi) su u okviru svoje autonomije, ustanovljene Ustavom i Zakonom, odgovorne za lokalni, ekonomski i infrastrukturni razvoj.

Također, odgovorne su za prostorno planiranje i upravljanje prirodnim dobrima, bogatstvima u okviru svoje nadležnosti. Jedinice lokalne samouprave su, prema Europskoj povelji o lokalnoj samoupravi, nosioci inicijative za ekonomski, infrastrukturni, kulturni i socijalni razvoj. Prema članku 4. točka 2. Europske povelje o lokalnoj samoupravi, lokalne vlasti u granicama zakona imaju puno diskreciono pravo “da provode svoje inicijative u vezi sa svim stvarima koje nisu isključene iz njihove nadležnosti, niti stavljene u nadležnost neke druge vlasti”.

Primjenom okvira strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH i jačanjem kapaciteta za planiranje i provedbu javnih politika omogućit će se uvjeti za koordinirano usmjeravanje resursa na ciljeve i mjere koje ostvaruju pozitivan društveni i gospodarski utjecaj na rast i zapošljavanje, u korist razvoja Općine Bizovac.

Sukladno tome, Općina Bizovac u razdoblju 2021.-2025. svoje djelovanje usmjerit će na provedbu mjera u okviru tri prioriteta:

1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo
2. Razvoj infrastrukture i unapređivanje zaštite okoliša
3. Unaprjeđenje kvalitete života stanovnika Općine

Učinkovitom provedbom mjera planiranih ovim Provedbenim programom Općina Bizovac će dati značajan doprinos ostvarenju ciljeva iz Nacionalne razvojne strategije do 2030. godine i Plana razvoja Osječko-baranjske županije do 2027. godine kada isti bude usvojen.

1. Uvod

1.1. Djelokrug rada

Općina Bizovac je samostalna u odlučivanju u poslovima iz samoupravnog djelovanja u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i zakonom, te podliježe samo nadzoru zakonitosti rada i akata tijela Općine.

Općina u samoupravnom djelokrugu obavlja poslove od lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalno gospodarstvo,
- brigu o djeci, - socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i sport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu zaštitu i civilnu zaštitu,
- promet na svom području te
- nerazvrstane ceste
- ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Općina obavlja poslove iz samoupravnog djelokruga sukladno posebnim zakonima kojima se uređuju pojedine djelatnosti. Sadržaj i način obavljanja poslova iz samoupravnog djelokruga detaljnije se uređuje odlukama Općinskog vijeća i općinskog načelnika u skladu sa zakonom i Statutom Općine.

Općina može obavljanje pojedinih poslova organizirati zajednički s drugom jedinicom lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave, osnivanjem zajedničkog tijela, zajedničkog upravnog odjela ili službe, zajedničkog trgovačkog društva ili zajednički organizirati obavljanje pojedinih poslova u skladu s posebnim zakonom.

Općinsko vijeće može pojedine poslove iz samoupravnog djelokruga Općine, čije je obavljanje od interesa za građane na području više jedinica lokalne samouprave, posebnom odlukom prenijeti na Osječko baranjsku županiju.

1.2. Vizija

U kontekstu ovog Provedbenog programa Općine Bizovac vizija je sažeti prikaz idealnog stanja, buduće konkurentske pozicije Općine koja se želi ostvariti do kraja razdoblja obuhvaćenog strateškim planiranjem, odnosno vizija predstavlja zajedničku perspektivu lokalnih dionika, stanovnika Općine o tome kakvu zajednicu namjeravaju izgraditi u dolazećem dugoročnom razdoblju. Ista izjava uključuje ključne vrijednosti i koncepte koji se putem vizije nastoje promovirati. Pri tome je osnovno polazište kako vizija treba biti vrlo ambiciozna, ali i realistična u skladu s jedinstvenim konkurentnim prednostima koje je Općina već razvila ili tek može razviti.

Vizija razvoja Općine Bizovac do 2025. godine je sljedeća:

U 2025. godini Općina Bizovac je sredina dinamičnog i konkurentnog gospodarstva, očuvane tradicijske i prirodne baština te razvijene komunalne i društvene infrastrukture, koja teži stvaranju kvalitetnijih životnih uvjeta za svoje mještane u skladu s načelima održivog razvoja!

1.3. Mandat i misija

Misija Općine Bizovac je kvalitetna suradnja sa stanovnicima Općine, uvažavanje njihovih prijedloga te provođenje istih u djelo pri čemu će procese provedbe transparentno prikazivati. Općina Bizovac osigurat će ključna partnerstva za definiranje i realizaciju svih mjera razvoja radi stvarnog napretka u kvaliteti života i rada u Općini. Općinska uprava će efikasno, pravodobno, transparentno i kvalitetno izvršavati funkcije i zadatke sukladno Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te će svojim djelovanjem uvijek biti u službi svojih građana omogućavajući im participiranje u odlučivanju, a odgovornim upravljanjem javnim dobrima i nadasve pravodobnim, objektivnim i transparentnim informiranjem i ostalim svojim aktivnostima raditi na unapređenju kvalitete života i rada.

Ovaj Provedbeni program donosi se za razdoblje od 2021. – 2025. godine i vrijedi za mandatno razdoblje čelnika tijela.

1.4. Organizacijska struktura upravnih tijela JLS

Tijela Općine su Općinsko vijeće i općinski načelnik.

Općinsko vijeće predstavničko je tijelo građana i tijelo lokalne samouprave koje donosi odluke i akte u okviru prava i dužnosti Općine te obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i

Statutom. Ako zakonom ili drugim propisom nije utvrđeno tijelo nadležno za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga, poslovi i zadaće koje se odnose na uređivanje odnosa iz samoupravnog djelokruga u nadležnosti su općinskog vijeća, a izvršni poslovi i zadaće u nadležnosti su općinskog načelnika. Ukoliko se na način propisan stavkom 2. ovoga članka ne može utvrditi nadležno tijelo, poslove i zadaće obavlja općinsko vijeće.

Općinsko vijeće: 1. donosi statut Općine; 2. donosi poslovnik o radu; 3. donosi proračun i odluku o izvršenju proračuna; 4. usvaja godišnje izvješće o izvršenju proračuna; 5. donosi odluku o privremenom financiranju; 6. odlučuje o stjecanju i otuđenju pokretnina i nekretnina te raspolaganju ostalom imovinom Općine u skladu sa zakonom; 7. uređuje ustrojstvo i djelokrug upravnih odjela i službi; 8. osniva javne ustanove, ustanove, trgovačka društva i druge pravne osobe, za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za Općinu; 9. odlučuje o davanju suglasnosti za zaduživanje pravnim osobama koje je osnovala Općina ili koje su u većinskom vlasništvu Općine; 10. daje prethodne suglasnosti na statute ustanova, ukoliko zakonom ili odlukom o osnivanju nije drugačije propisano; 11. donosi odluke o potpisivanju sporazuma o suradnji s drugim jedinicama lokalne samouprave, u skladu sa općim aktom i zakonom; 12. raspisuje lokalni referendum; 13. bira i razrješava predsjednika i potpredsjednike općinskog vijeća; 14. bira i razrješava predsjednike i članove radnih tijela općinskog vijeća; 15. odlučuje o pokroviteljstvu Općine; 16. donosi odluku o kriterijima, načinu i postupku za dodjelu javnih priznanja i dodjeljuje javna priznanja; 17. imenuje i razrješava i druge osobe određene zakonom, ovim statutom i posebnim odlukama općinskog vijeća; 18. donosi odluke i druge opće akte koji su mu stavljeni u djelokrug zakonom i podzakonskim aktima.

Općinsko vijeće donosi odluke većinom glasova ako je na sjednici nazočna većina članova općinskog vijeća. Statut, proračun i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna donose se većinom glasova svih članova općinskog vijeća. Poslovnikom općinskog vijeća mogu se odrediti i druga pitanja o kojima se odlučuje većinom glasova svih članova općinskog vijeća. Općinsko vijeće ima predsjednika i dva potpredsjednika koje bira većinom glasova svih članova Općinskog vijeća iz reda svojih članova na način utvrđen Poslovnikom Općinskog vijeća. Potpredsjednici Općinskog vijeća u pravilu se biraju tako da se jedan potpredsjednik bira iz reda predstavničke većine, a drugi iz reda predstavničke manjine, na njihov prijedlog. Predsjednik i potpredsjednik imaju pravo na naknadu sukladno posebnoj odluci općinskog vijeća.

Radna tijela Općinskog vijeća su:

1. Mandatno povjerenstvo,

2. Povjerenstvo za izbor i imenovanje i

3. Odbor za statut poslovnika i normativnu djelatnost.

Općinsko vijeće može uz radna tijela osnovana ovim Statutom, osnivati druga stalna i povremena radna tijela radi proučavanja i razmatranja drugih pitanja iz djelokruga Općinskog vijeća, pripreme prijedloga odluka i drugih akata, davanja mišljenja i prijedloga u svezi pitanja koja su na dnevnom redu Općinskog vijeća. Sastav, broj članova, djelokrug i način rada radnih tijela utvrđuje Općinsko vijeće posebnom odlukom.

Općinski načelnik je nositelj izvršne vlasti u Općini. Mandat općinskog načelnika je četiri godine. Mandat općinskog načelnika počinje prvog radnog dana koji slijedi danu objave konačnih rezultata izbora i traje do prvog radnog dana koji slijedi danu objave konačnih rezultata izbora novoga općinskog načelnika. Općinski načelnik je odgovoran za ustavnost i zakonitost obavljanja poslova koji su u njegovom djelokrugu i za ustavnost i zakonitost akata upravnih tijela Općine. Općinski načelnik dva puta godišnje podnosi Općinskom vijeću polugodišnje izvješće o svom radu i to do 31. ožujka tekuće godine za razdoblje srpanj-prosinac prethodne godine i do 15. rujna za razdoblje siječanj-lipanj tekuće godine.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine kao i povjerenih poslova državne uprave ustrojava se **Jedinstveni upravni odjel Općine**. Ustrojstvo i djelokrug Jedinstvenog upravnog odjela, uređuje se posebnom odlukom Općinskog vijeća. Jedinstvenim upravnim odjelom upravlja pročelnik kojeg na temelju javnog natječaja imenuje općinski načelnik. Jedinstveni upravni odjel, u okviru svoga djelokruga, neposredno izvršava provođenje zakona i općih i pojedinačnih akata tijela Općine te poduzima propisane mjere. Sredstva za rad upravnih tijela, osiguravaju se u proračunu Općine.

2. Opis razvojnih potreba i potencijala

Za ocjenu stanja razvoja korišteni su i relevantni pokazatelji prikupljeni od mjerodavnih institucija i ustanova (DZS, HGK, HZZ, HOK). Na temelju analize, odnosno pregleda stanja, identificirani su trendovi i razvojni problemi Općine Bizovac u navedenim područjima. Aktivnim sudjelovanjem dionika temeljenim na partnerskom pristupu postupno su se izdvajale unutarnje snage i slabosti te vanjske prilike i prijetnje koje imaju značajan utjecaj na razvoj Općine. SWOT analiza ilustrirala je snage i slabosti povezane s resursima i rezultatima analize stanja te prilike i prijetnje povezane s vanjskim utjecajem okruženja.

GOSPODARSTVO

Razvitak gospodarstva i različitih gospodarskih grana u općini Bizovac uvjetovan je ponajprije prirodnim resursima. Općina je izuzetno bogata poljoprivrednim površinama pa je osim poljoprivrednog sektora razvijen i s njim povezan prerađivački sektor. Specifičnosti područja, a u prvom redu geotermalni izvori, uvjetovali su snažniji razvitak turizma i ugostiteljstva. To pokazuje i analiza broja zaposlenih u pojedinim djelatnostima

Općina Bizovac s indeksom razvijenosti od 96,55 % spada u III. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Općina Bizovac posjeduje značajan kapacitet za razvoj obrtništva i poduzetništva što će omogućiti brži gospodarski razvoj i veći broj zaposlenih. Na području općine Bizovac djeluju mala i mikro poduzeća i obrti, a većina njih bavi se građevinom, prijevozom robe, poljoprivrednim, te uslužnim djelatnostima.

U slučaju općine Bizovac, osim kompleksa Bizovačkih toplica, postoji neiskorišten potencijal u razvitku gastronomskih i smještajnih kapaciteta ostalih naselja u općini.

a) PODUZETNIČKE ZONE

U Bizovcu se nalazi i poduzetnička zona Sajmište, koja obuhvaća prostor od 40. 000 m², na kojem ima 18 građevinskih parcela. Zona ima izgrađenu komunalnu infrastrukturu (vodovod, plin, struju, cestu i željeznicu). Općina je poduzetnike koji djeluju u zoni oslobodila plaćanja komunalnog doprinosa. Ovdje djeluje 11 poduzetnika s 29 zaposlenika, a među njima je i proizvođač namještaja Firmo d.o.o., koji je iz obiteljske tvrtke prerastao u uspješno malo poduzeće (treće po visini ostvarenih prihoda u Bizovcu) i koje kupce ima ne samo na području Osječko-baranjske županije, već i diljem Hrvatske. Treba svakako spomenuti i tvrtku APIMEL d.o.o., koja proizvodnju meda i pčelinjih proizvoda diže na višu razinu poslovanja. Tvrtka je dobitnik više prestižnih međunarodnih priznanja na području novih tehnologija i inovacija.

Ostvareni ciljevi otvaranja poduzetničke zone mogu se definirati na sljedeći način:

- Otvorenje novih radnih mjesta
- Racionalizacija korištenja resursa
- Veća efikasnost proizvodnih procesa
- Povećanje prihoda jedinica lokalne samouprave
- Ravnomjeran razvoj Županije disperzijom gospodarskih sadržaja stvaranjem novih poduzetničkih zona
- Porast izvoza
- Angažiranje građevinske operative u opremanju zona

- Poticanje bolje iskorištenosti prirodnih resursa
- Uključivanje prirodne i kulturne vrijednosti u gospodarski razvoj

Projekti izgradnje i infrastrukturnog opremanja poduzetničkih zona višegodišnji su projekti čija realizacije iziskuju značajna financijska ulaganja. Uvažavajući nužnost ravnomjernog razvoja Županije, te vodeći brigu o potrebama jedinica lokalne i područna (regionalne) samouprave.

b) PODUZETNIŠTVO I OBRTNIŠTVO

Prema podacima Registra poslovnih subjekata na području Općine Bizovac registrirano je ukupno 56 poduzeća, od čega je 1 dioničko društvo, 29 društava s ograničenom odgovornošću, 23 jednostavna društva s ograničenom odgovornošću, 2 ustanove: Lječilište Bizovačke Toplice, Ustanova za zdravstvenu njegu u kući Evica Novoselec, i 1 zadruga: Voćarska Zadruga Jabuka.

Uz poduzetnike, značajnu ulogu u lokalnom gospodarstvu čine i obrtnici kojih je na području općine Bizovac prema podacima Obrtnog registra ukupno 51.

U dosadašnjoj gospodarskoj strukturi su bile zastupljene 4 djelatnosti, prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti; poljoprivreda, prerađivačka industrija, trgovina na veliko i malo, te hoteli i restorani.

Prema podacima Općine Bizovac, u okviru naselja, na području Općine je 34 gospodarska subjekata s ukupno 128 zaposlenih iz djelatnosti trgovine, proizvodnih djelatnosti i usluga. Prema prostornom rasporedu, poslovni subjekti su koncentrirani u općinskom središtu-Bizovcu (njih 23), 3 poslovna subjekta su u naselju Habjanovci, 3 u Brođancima, 3 poslovna subjekta u naselju Samatovci i 2 u Cretu Bizovačkom. Na području Općine djeluje i 6 subjekata turističke namjene koji se bave iznajmljivanjem smještajnih kapaciteta, manjeg obima od kojih je 5 u Bizovcu i 1 u Samatovcima.

Na području Općine Bizovac, osim gospodarskih subjekata u okviru naselja, nalazi se i nekolicina (ukupno 6) koji su izvan građevinskih područja naselja i čija namjena je poljoprivreda (farme, ratarstvo), te koji angažiraju velike površine prostora, a u okviru kojih je zaposleno 46 osoba.

Važno je napomenuti da svi poslovni subjekti registrirani na području općine pripadaju kategoriji mikro i malih poduzetnika (najveći poslovni subjekt po broju zaposlenih su Sunčane toplice d.o.o., s 80 zaposlenih osoba). Ukupno je registrirano 56 aktivnih poslovnih subjekata, premda je među njima oko 40 % onih koji nemaju nijednog zaposlenog ili nemaju podataka o broju zaposlenih pa je njihova gospodarska aktivnost upitna.

c) POLJOPRIVREDA

Razvitak gospodarstva i različitih gospodarskih grana u općini Bizovac uvjetovan je ponajprije prirodnim resursima. Općina je izuzetno bogata poljoprivrednim površinama pa je osim poljoprivrednog sektora razvijen i s njim povezan prerađivački sektor.

Općina se prostire na površini 100,64 km² te zauzima 2,42 % površine Osječko-baranjske županije. Sukladno prostornom planu, najveći dio ukupne površine Općine otpada na poljoprivredne površine, čak 75,2 %, od čega najveći udio imaju oranice. To je za 11,18 % iznad prosjeka županije, što znači da Općina raspolaže značajnim resursima za poljoprivrednu proizvodnju. Drugi po veličini udio u ukupnoj površini imaju šume sa 14,7 % što je ispod županijskog prosjeka. Zbog sedam lovišta koja se dijelom protežu kroz područje Općine, postoji velik potencijal za razvitak lovnog turizma. S obzirom na to da je poljoprivredno zemljište jedan od najvažnijih prirodnih resursa Općine, kao primarni cilj prostornoga plana izdvojena je potreba za najpovoljnijim korištenjem obradivih površina, okrupnjavanjem posjeda i njihovim održivim korištenjem.

Broj ARKOD parcela prema površinama na području Općine iznosi 1.990, a ukupna površina koju zauzimaju iznosi 7.022,01 ha. U Općini Bizovac je 237 poljoprivrednih kućanstava, koja raspolažu sa sveukupno 7.022,01 ha poljoprivrednog zemljišta, što u prosjeku iznosi 28,07 ha po domaćinstvu.

Tablica 1.: Prikaz broja, površine ARKOD-a i broja PG-a s obzirom na veličinu i sjedište PG-a za prosinac 2020. godine

NASELJE	BROJ OPG	BROJ ARKOD PARCELA	POVRŠINA (ha)
Selci	6	47	212,85
Bizovac	79	480	1637,94
Cerovac	5	62	317,24
Brođanci	39	439	1941,25
Samatovci	27	225	733,63
Habjanovci	34	425	1569,79
Cret Bizovački	32	212	374,18
Novaki Bizovački	15	100	235,13
UKUPNO	237	1990	7.022,01

Izvor: APPRRR, ARKOD

U strukturi korištenog poljoprivrednog zemljišta, prema podacima vidljivo je da, prevladavaju oranice (6.653,64 ha) i voćnjaci (278,83 ha).

Tablica 2. : Korišteno poljoprivredno zemljište po kategorijama

VRSTA ZEMLJIŠTA	POVRŠINA (ha)
Oranice i vrtovi	6.653,64
Staklenik na oranici	0,17
Livade	18,73
Pašnjaci	66,54
Voćnjaci	278,83
Vinogradi	0,03
Mješoviti višegodišnji nasadi	2,32
Privremeno neodržavana parcela	0
Ostale vrste uporabe zemljišta	1,75
SVEUKUPNO	7.022,01

Izvor: APPRRR, ARKOD

Promatrajući dobnu strukturu nositelja poljoprivrednih gospodarstava, vidljivo je da čak 84 nositelja obiteljskih gospodarstava pripada u skupinu starog stanovništva sa 65 i više godina, dok je 42 mladih poljoprivrednika, oko 16 % od ukupnog broja. Podatak ukazuje na nedovoljnu zainteresiranost mladih za bavljenje poljoprivredom, tradicionalizam koji poljoprivreda nudi, kao i nedostatak financija i zastarjelost koncepta poljoprivredne proizvodnje.

Tablica 3.: Broj poljoprivrednih gospodarstava prema dobi nositelja PG-a

Dob nositelja	<41	41-45	46-50	51-55	56-60	61-65	>65
Broj OPG-a	42	14	25	34	30	21	84

Izvor: APPRRR, ARKOD

Važna tvrtka za poljoprivrednu djelatnost općine je Valpovo d.d., s dvije farme za tov junadi u Brođancima i Habjanovcima. Proizvodnja na ovim farmama je pružala usluge tova za tvrtke poput Belja i Podravke, međutim 2010. započeo je razvitak vlastite nabave i proizvodnje. Na farmi Brođanci tovi se junad od 200-600kg raznih mesnih i kombiniranih pasmina. Kapacitet farme je 960 životinja. Hrana koja se koristi u tovu, spremljena je na vlastitim ratarskim površinama smještenim u blizini farme. Većinu utovljene junadi proizvode za vlastitu klaonicu, odnosno domaće tržište, dok se manji dio izvozi u zemlje EU te mediteranski dio Azije i Afrike. Kapacitet farme u Habjanovcima je 600 komada tovnje junadi izlazne težine 450kg – 650kg. Na farmi su tri proizvodna objekta, tovi se junad iz vlastitog uzgoja Charolais pasmina, a nadopunjuje se ostalim tovnim pasminama. Veći dio hranidbe čini stočna hrana proizvedena u vlastitoj ratarskoj proizvodnji na površinama u blizini farme.

Još jedna vrlo uspješna poljoprivredna firma je Europlantaža d.d. iz Brođanaca, s više od 300 hektara površine pod višegodišnjim voćnjacima višanja i oraha, a velik udio u proizvodnji ima i ekološka proizvodnja kamilice i oraha te voćnjaci šljiva. S ukupnim prihodima oko 18 milijuna kuna 2020. godini, Europlantaža d.d. je i važan inovator u unaprjeđivanju poljoprivredne proizvodnje te je vlasnik patenta za branje višanja za koji zbog velikog zanimanja tržišta postoji i lista čekanja. Također, Europlantaže surađuju s velikim brojem kooperanata na području

općine i to u prvom redu OPG-ovima i PG-ovima vezano uz proizvodnju uljane repice, pšenice, kukuruza, soje i suncokreta, a istima pružaju stručnu i tehničku podršku.

Potencijali razvoja i obnavljanja poljoprivredne proizvodnje postoje, ali moraju se stvoriti preduvjeti i osigurati plasman robe jer današnje stanovništvo sve više odustaje od poljoprivredne proizvodnje.

d) ŠUMARSTVO

Šume su specifično prirodno bogatstvo koje danas sve više zahtijeva posebne uvjete očuvanja, zaštite i razvoja. Gusta naseljenost, potreba za drvom i intenzivna poljoprivredna proizvodnja uzrok su smanjenja i usitnjavanja šumskih površina. Potrebno je čuvati, spriječiti neracionalno korištenje i šumama gospodariti prema stručnim kriterijima i principima šumarske struke, radi održavanja ekološke ravnoteže u prostoru.

Šumske površine zauzimaju 1.476 ha, a većina šumskih površina nalazi se u privatnom vlasništvu, dok šumama u državnom vlasništvu upravlja Uprava šuma Osijek u sastavu javnog poduzeća za gospodarenje šumama i šumskim zemljištem u Republici Hrvatskoj „Hrvatske šume“.

Za općinu Bizovac, koja se nalazi na ruralnom području, iznimno je važno da u planiranju dugoročnog razvitka uzme obzir ciljeve i prioritete Programa ruralnog razvoja.

e) TURIZAM

Zahvaljujući prirodnoj, kulturnoj i ekološkoj očuvanosti resursa, Osječko-baranjska županija ima ogroman potencijal za razvoj različitih oblika kontinentalnog turizma. Razvoj turizma županije počiva na lječilišnom, rekreativnom, lovnom i ribolovnom te seoskom turizmu. Od turističkih zanimljivosti treba spomenuti termalnu rivijeru Bizovačke toplice s hotelom i kapacitetima koji nude usluge sportske rekreacije, te rehabilitacije i liječenja u fizikalnoj medicini s vrlo kvalitetnom, ljekovitom vodom.

Presudan utjecaj na razvitak turizma i povezanih gospodarskih grana imalo je otkriće geotermalnih izvora pokraj Bizovca 1967. Otkriveno je da je vrela voda slana i bogata mineralima, a obavljena je i balneološka analiza koja potvrđuje da je riječ o „kvalitetnoj vodi visoke temperature i mineralizacije, koja se približava mineralizaciji morske vode pa se opravdano može govoriti da se kupaći kupaju u toplom moru, a voda Bizovačkih toplica potiče na hiperaktivnost i podiže vitalnost organizma“. Prvi bazen i smještajni kapaciteti izgrađeni su 1974., a od tada do danas Bizovačke su toplice prerasle u najveći turistički kompleks istočne Hrvatske, koji u svojoj ponudi objedinjuje zabavno-rekreativne i zdravstveno-rehabilitacijske

sadržaje. Obuhvaćaju hotel Termia, višenamjenski kupališni kompleks Aquapolis i Lječilište Bizovačke toplice.

Aquapolis je kompleks bazena i zabavno-rekreativnih sadržaja na više od 1500 m² vodene površine, s 10 različitih tipova bazena i brojnim drugim športskim terenima (nogomet, košarka, tenis, odbojka, rukomet i dr.). Izgrađen je najveći bazen u Hrvatskoj, s oko 2000 m² vodene površine i umjetnim valovima. Lječilište Bizovačke toplice nudi stručni medicinski tretman kod različitih neuroloških, reumatskih i ortopedskih oboljenja te traumatskih, športskih i mišićno-koštanih ozljeda.

Trenutačno na prostoru općine djeluje mali broj privatnih ponuđača smještaja, ali je cilj obogaćivanjem turističke ponude povećati i ponudu privatnog smještaja, ugostiteljskih usluga i lokalno proizvedenih namirnica te da cijeli kraj ima koristi od ovog velikog turističkog potencijala.

Općina Bizovac ima još jedan resurs za razvitak kupališnog i ribolovnog turizma, a riječ je o bajerima, odnosno umjetnim jezerima procijenjene veličine od 15 hektara, nastalima uslijed iskopavanja gline za proizvodnju opeke. Ova je lokacija poznato vikendaško kupalište i rekreativno odredište lokalnog stanovništva i ribiča u potrazi za bogatim i raznovrsnim staništima slatkovodne ribe.

Prema Pravilniku o proglašenju turističkih općina i gradova i razvrstavanju naselja u turističke razrede, Bizovac je razvrstan u A kategoriju, a od ostalih su naselja općine samo Samatovci kategorizirani u C skupinu. Razvrstavanje u kategorije obavlja se prema nekoliko različitih kriterija dobivenih na temelju broja turističkih noćenja i vrijednosti prometa u ugostiteljstvu. U slučaju općine Bizovac, takvo razvrstavanje ukazuje na činjenicu da osim Bizovca s kompleksom Bizovačkih toplica, postoji neiskorišten potencijal u razvitku gastronomskih i smještajnih kapaciteta ostalih naselja u općini.

Manifestacije koje se održavaju u Općini Bizovac su sljedeće:

Olimpijada starih sportova Brođanci -Olimpijsko selo Brođanci smješteno je na južnom dijelu Općine Bizovac udaljenom od Bizovca 6 km na cesti Bizovac Čepinski Martinci. Brođanci su nadaleko poznati po Olimpijadi starih sportova utemeljene 25. veljače 1973. godine kao sportska i kulturna manifestacija s ciljem očuvanja i njegovanja narodnog blaga i narodne baštine ovoga kraja. U Brođancima se, svake zadnje nedjelje u kolovozu, održava natjecanje u raznovrsnim starinskim sportovima kojima su se zabavljali pastiri čuvajući stada, poljodjelci u predahu i djeca u igri. To su sportovi kojima su nekoć mladići pokušavali zadiviti svoje izabranice ili se natjecali s mladićima iz susjednog sela. Danas, pak, sportske discipline poput kandžijanje, tokač, potezanje konopa, bacanja kamena s ramena, gađanja potkova, ili trčanja u vrećama nemaju ozbiljan natjecateljski karakter, ali osiguravaju sjajnu zabavu kako sudionicima tako i posjetiteljima već gotovo pet desetljeća, svake godine zadnje nedjelje u mjesecu kolovozu.

Bizovačke ljetne večeri - Festival dobre zabave, sporta, glazbe i tradicijske umjetnosti. Ovo je višednevna zabavno glazbena i sportska manifestacija utemeljena u Bizovcu 2003. godine. U

novije vrijeme održava se svake godine treći vikend u mjesecu srpnju pod pokroviteljstvom Općine Bizovac i uz pomoć nekoliko mjesnih udruga na prostoru prostranog parka i dvorišta kurije Normann-Prandau i sportskim terenima bizovačke osnovne škole. Na velikoj modernoj pozornici posjetiteljima se predstavljaju popularni pjevači, glazbenici, estradni umjetnici, folklorne grupe i glazbeni sastavi. Posebna atrakcija događaja je tradicionalni bizovački turnir ulica koji se igra još od sedamdesetih godina prošlog stoljeća. Sve više sudionika privlači i bicikljada, a prvoga dana programskih događanja predstavljaju se najbolji majstori fiš-paprikaša. Pod ogromnim bijelim šatorom s nekoliko punktova nude se hladna osvježavajuća pića i domaći kulinarški specijaliteti. Pozornost publike privlače izložbe umjetnina, starih fotografija i rukotvorina. Tijekom nekoliko večeri okupe se brojni mještani, prijatelji, čitave obitelji, stari i mladi, gosti iz svih krajeva svijeta kako bi zajedno uživali, dobro zabavljali, plesali i pjevali ne misleći na svakodnevne teškoće i brige.

Proljeće u Cretu - Vrijedni marljivi članovi Kulturno umjetničkog društva „Cret“, svake godine u drugoj polovici mjeseca svibnja organiziraju zanimljiv folklorno glazbeni događaj koji na jednom mjestu okupi ljubitelje folklorne umjetnosti i dobre glazbe.

Ljetni susreti u Samatovcima - Najmlađa manifestacija kulturno zabavnog i sportskog karaktera na području Općine Bizovac održava se prvih dana ljeta u organizaciji nogometnog kluba „Sloga 1958 Samatovci“.

PROMETNA I KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

a) PROMETNA INFRASTRUKTURA

Razvojem i unapređenjem prometne infrastrukture pridonijet će se razvoju gospodarstva na području Općine Bizovac, a time i povećanju životnog standarda lokalnog stanovništva kao i većoj sigurnosti svih sudionika u prometu.

Najznačajnija cestovna prometnica na području Općine je državna cesta DC 2 koja u smjeru istok-zapad prolazi uz sjeverni rub Općine. Na nju se vežu ceste nižeg ranga, županijske i lokalne ceste, koje osiguravaju prometnu prohodnost prostora Općine. Do svih naselja u Općini je osiguran pristup trasom javnih kategoriziranih cesta. Ukupna duljina javnih cesta na području Općine je 46,78 km, od toga je 12,10 km državnih cesta (D 2), 11,14 km županijskih cesta, a 23,54 km duljina lokalnih cesta. Udio državnih cesta je 26 %, županijskih cesta 24 %, a udio lokalnih cesta 50 %, u ukupnoj dužini javnih cesta na području Općine. Cestovna gustoća javnih cesta u odnosu na površinu područja jedinice lokalne samouprave je (km/km²) je za državne ceste 0,121, županijske ceste 0,111, a za lokalne ceste 0,235.

Osnovne karakteristike postojeće mreže javnih cesta na području Općine Bizovac prikazane su u sljedećoj tablici:

Tablica 4: Popis cesta na području Općine Bizovac

Oznaka ceste	Opis trase	Suvremeni kolnik (km)	Ostali kolnik (km)	Ukupna dužina (km)
Državne ceste na području Općine Bizovac				
D2	G. P. Dubrava Križovljanska (gr. R. Slovenije) – Varaždin – Virovitica – Našice – Osijek – Vukovar – G. P. Ilok (gr. R. Srbije)	12,100	-	12,100
Županijske ceste na području Općine Bizovac				
ŽC4060	D 517 (Metlinici) - Ladimirevci - Bizovac (D 2)	0,934	-	0,934
ŽC4067	Bizovac (D2)-Novaki-Brođanci-Čepinski Martinci (Ž4105)	8,710	-	8,710
ŽC4081	Habjanovci (L44053)-Brođanci (Ž 4067)	1,500	-	1,500
Lokalne ceste na području Općine Bizovac				
LC44050	Ž4052-DTopoline (D2)	-	0,543	0,543
LC44051	Lug Subotički (Ž 4080)-Habjanovci (Ž4081)	0,628	3,182	3,810
LC44052	Ivanovci (Ž 4052)-Cret Bizovački (D2)	0,600	1,205	1,805
LC44053	Cret Bizovački (D2)-Habjanovci (Ž 4081)	2,800	1,200	4,000
LC44055	Petrijevci (Ž 4061)-Selci-Brođanci (Ž 4067)	5,786	6,600	12,386
LC44056	Cerovac- L 44055 (Selci)	-	1,000	1,000

Izvor: Uprava za ceste Osječko-baranjske županije

Nerazvrstane ceste su ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim Zakonom i drugim propisima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste u smislu zakona kojim se uređuju ceste. Nerazvrstana cesta je javno dobro u općoj upotrebi u vlasništvu Općine Bizovac. Nerazvrstana cesta se ne može otuđiti iz vlasništva Općine Bizovac niti se na njoj mogu stjecati stvarna prava, osim prava služnosti i prava građenja radi građenja građevina sukladno odluci načelnika nadležnog tijela pod uvjetom da ne ometaju odvijanje prometa i održavanje nerazvrstane ceste.

Odlukom o nerazvrstanim cestama na području Općine Bizovac ("Službeni glasnik" Općine Bizovac" br. 1/19) uređuje se korištenje, upravljanje, održavanje, zaštita, rekonstrukcija, građenje, financiranje i nadzor nerazvrstanih cesta na području Općine Bizovac. Mrežu nerazvrstanih cesta na području Općine Bizovac čine: ulice, seoske ceste, seoski i poljski putovi, ili ceste koje spajaju dva naselja, a nisu razvrstane po posebnim propisima, te druge nerazvrstane javne prometne površine na kojima se odvija promet, a upisane su u registar nerazvrstanih cesta.

Nerazvrstane ceste koriste se na način koji omogućuje uredno odvijanje prometa, ne ugrožava sigurnost sudionika u prometu i ne oštećuje cestu. Nerazvrstane se ceste održavaju na temelju godišnjeg Programa održavanja komunalne infrastrukture kojeg donosi Općinsko vijeće Općine Bizovac na način da se na njima može obavljati trajan, siguran i nesmetan promet, bez opasnosti

za osobe i imovinu. Građenje i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta obavlja se sukladno godišnjem Programu gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture kojeg donosi Općinsko vijeće Općine Bizovac, a na temelju tehničke dokumentacije, propisa o gradnji i prostornih planova. Jedinstveni upravni odjel vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na - registar u skladu s podzakonskim propisom kojim se uređuje sadržaj i način vođenja jedinstvene baze podataka o javnim cestama.

Projekt rekonstrukcije državne ceste DC2 na dionici između naselja Normanci i Josipovac jedan je od najvrjednijih projekata na području Općine Bizovac, a kojim će se vozačima koji prolaze dionicom od 17,5 kilometara konačno osigurati kvalitetni i sigurni uvjeti za vožnju. Riječ je o cesti koja je godinama bila u izuzetno lošem stanju i neadekvatna za promet kako mještana Općine tako i ostalih sudionika koji su njome prometovali, a sada će se zajedno s Hrvatskim cestama, Vladom RH i resornim ministarstvom, ali i Osječko-baranjskom županijom i Općinom, potpuno urediti. Bitno je istaknuti da je projekt izgradnje i rekonstrukcije državne ceste DC2 jedan od najvrjednijih infrastrukturnih investicija u povijesti Općine.

Općinom Bizovac prolaze dvije željezničke pruge:

- pruga za regionalni promet R202 (Varaždin-Koprivnica-Virovitica-Osijek-Dalj)
- pruga za lokalni promet L207 (Bizovac-Belišće)

Ukupna duljina željezničkih pruga na području Općine Bizovac iznosi 14,07 km.

Tablica 5 : ŽELJEZNIČKI PROMET

VRSTA PRUGE	OZNAKA	OPIS DIONICA	DULJINA CESTE NA PODRUČJU OPĆINE (km)
željeznička pruga za regionalni promet	R202	Varaždin-Koprivnica- Virovitica-Osijek-Dalj	12,06
željeznička pruga za lokalni promet	L207	Bizovac- Belišće	2,01

Izvor podataka: HŽ infrastruktura

Na području Općine Bizovac u proteklom razdoblju izvršeni su sljedeći zahvati na prometnim površinama u nadležnosti lokalne samouprave :

BIZOVAC:

1. Izgradnja ceste, nogostupa i parkirališta u Cvjetnoj ulici – 680 x 5 m; 1.500.000,00 kn
2. Izgradnja ceste u Zoni malog gospodarstva „Slatine“
3. Izgradnja asfaltnog parkirališta kod groblja
4. Asfaltiranje nogostupa u dijelu Ul. K. Tomislava

BROĐANCI:

1. Izgradnja asfaltnog parkirališta kod groblja

CRET BIZOVAČKI:

1. Izgradnja betoniranog parkirališta kod groblja
2. Rekonstrukcija nogostupa

NOVAKI BIZOVAČKI:

1. Rekonstrukcija nogostupa

SAMATOVCI:

1. Izgradnja ceste – spoj Ul. Zr. – Frankopanska i P. Kovačevića
2. Izgradnja parkirališta kod groblja
3. Izgradnja parkirališta kod škole

b) TELEKOMUNIKACIJSKA INFRASTRUKTURA

Infrastruktura u području javnih telekomunikacija općine Bizovac pripada pristupnom području Osijeka, a telekomunikacijska se mreža na prostoru cijele županije smatra dobro razvijenom.

2020. na području Bizovca na nekoliko mjesta instalirana je bežična mreža WIFI4EU kojom je stanovništvu i posjetiteljima omogućen besplatni pristup internetu na vanjskim javnim prostorima. Projekt WIFI4EU je financiran sredstvima Europske unije temeljem Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, kojim je Općini osigurano 15.000 eura za nekoliko vanjskih pristupnih točaka.

Lokacije postavljenih pristupnih točaka u Bizovcu su: kurija Normann Prandau, Osnovna škola dr. Bratoljuba Klaića, Dječji vrtić „Maslačak“, Odjel fizikalne medicine i rehabilitacije, Sportski centar NK „BSK-Termia“ te Vatrogasni dom i spremište.

c) ENERGETIKA

BIZOVAC HEP - Operator distribucijskog sustava Elektroslavonija Osijek konstantno ulaže u izgradnju novih i obnovu postojećih elektroenergetskih objekata. Tijekom 2016. godine u Ulici dr. Franje Tuđmana u Bizovcu izgrađena je nova transformatorska stanica, a završeni su i radovi na polaganju novih srednje naponskih i niskonaponskih kabela, te su stavljeni u funkciju.

Ukupna vrijednost ulaganja u Bizovcu iznosila su 1.750.000,00 kuna. Izgradnjom, navedenih objekata povećala se kvaliteta opskrbe električnom energijom korisnika mreže u naselju Bizovac i stvorili uvjeti za demontažu tri postojeće transformatorske stanice sa dotrajalom opremom i otežanim održavanjem. Kako bi tijekom izvođenja radova prekidi u opskrbi električnom energijom bili što kraći, radovi na polaganju kabela i prespajanju na novu trafostanicu vršili su se u fazama. Iz novoizgrađene trafostanice preko osam niskonaponskih kablskih izvoda opskrbljuje se Osnovna škola Bratoljuba Klaića i Dječji vrtić „Maslačak“, te korisnici mreže u ulicama: dr. Franje Tuđmana, dijelu Kralja Tomislava, Sunčanoj, Braće

Radić. Korisnici mreže u dijelu ulice Kralja Tomislava dobili su nove kableske priključke i brojila sa daljinskim očitanjem, tako da više neće biti potrebe za ulaskom djelatnika Elektroslavonije Osijek u privatne prostorije kupaca u svrhu očitavanja brojila, a postojeće zračne mreže na krovnim stalcima su se demontirale. Elektromontažne i građevinske radove provodila je tvrtka Tehno- elektro iz Đakova.

Cilj je postizanje visoke razine energetske sigurnosti i učinkovitosti.

d) VODOOPSKRBA

Vodoopskrba stanovnika i ostalih korisnika vode na prostoru Općine Bizovac riješena je na način da je formiran grupni vodoopskrbni sustav Valpovo koji s izvorišta-crpišta "Jarčevac" opskrbljuje korisnike.

Od 8 naselja 6 ih je priključeno na jedinstveni javni vodoopskrbni sustav, dok su naselja Cerovac i Selci još uvijek na individualnom rješavanju pitanja vodoopskrbe (individualni bunari). Stanovnici u naseljima s izgrađenim javnim vodoopskrbnim sustavom koji nisu priključeni na vodoopskrbni sustav vodom se opskrbljuju uglavnom iz vlastitih izvorišta što uz posve neriješeno odvođenje sanitarnih i otpadnih voda predstavlja potencijalnu opasnost za zdravlje.

Duljina javne vodoopskrbne mreže iz grupnog vodovoda Valpovo (u Općini Bizovac) iznosi 57,678 km od kojih je duljina spojnih cjevovoda 23,501 km a duljina mjesnih vodovodnih mreža 34,177 km. Potrošnja pitke vode za 2019 godinu, iznosi 81,56 l/stanovniku/dan.

e) PLINOOPSKRBA

Na području Općine Bizovac je dio eksploatacijskog polja ugljikovodika "Bizovac" pa je prisutan i veći broj sabirnih (lokalnih) naftovoda:

- naftovod Biz Č1-Č5 Štv duljine 2,943 km, DN 150
- naftovod Biz 1RH-Č1 duljine 0,707 km, DN 80
- naftovod Biz 3-Č1 duljine 1,276 km, DN 80
- naftovod Biz 7-Č1 duljine 0,075 km, DN 80
- naftovod Biz 8-Č1 duljine 2,046 km, DN 80
- naftovod Biz 9 A1-Č1 duljine 0,500 km, DN 80
- naftovod Biz 10 A1-Č1 duljine 1,996 km, DN 80

- naftovod Biz 11 – Č1 duljine 2,242 km, DN 80
- naftovod Biz 12 – Č1 duljine 1,497 km, DN 80
- naftovod Biz 13 – Č1 duljine 0,920 km, DN 80
- naftovod Biz 14H – Č1 duljine 1,655 km, DN 80

Područjem Općine prolazi i magistralni plinovod Donji Miholjac-Osijek radnog tlaka 50 bar i promjera 300 mm. Od ukupnih 51.590 m plinovoda, na području Općine je 2.420 m. U distribucijskom plinoopskrbnom sustavu se nalazi ukupno 56,3 km plinovoda koji obuhvaćaju sva naselja iz sastava Općine. Izgrađeni plinovodi su tlaka 3 bar.

Plinoopskrbna mreža u Općini Bizovac je, u proteklom planskom razdoblju, proširena za vod u Cvjetnoj ulici u Bizovcu (1.193 m).

Na području su općine pronađena nalazišta nafte i plina, a s obzirom na to da je riječ o relativno kratkoj eksploataciji, smatra se da ova nalazišta imaju velik prirodni potencijal. U pogledu prirodnih resursa kojima općina raspolaže, vjerojatno je najznačajnije otkriće geotermalnih izvora, koji sa svojim velikim zdravstvenim, turističkim i energetske potencijalima predstavljaju važan čimbenik u razvitku cijelog kraja. Naposljetku, specifična struktura tla obiluje opekarskom glinom, koja je za proizvodnju opeke iskorištavana do 2007., kada je proizvodnja prekinuta.

Općina Bizovac izgradila je 1995. godine vlastitim sredstvima plinsku mrežu na svojem području kojom potom upravlja komunalna tvrtka Dvorac iz Valpova. Na temelju javnog natječaja, koncesiju za distribuciju i opskrbu kupaca plinom na području Općine Bizovac u travnju 2003. godine dobiva HEP-Plin. Kupovina distribucijske plinske mreže Općine Bizovac dio je poslovne strategije HEP Plina koja uključuje objedinjavanje vlasništva nad plinskom mrežom na vlastitim distribucijskim područjima, preuzimanje plinske mreže u vlasništvu jedinica lokalne samouprave te akvizicije drugih tvrtki koje se bave distribucijom i opskrbom plinom.

f) ODVODNJA

Na području Općine Bizovac postoje vodovi javnog sustava odvodnje otpadnih voda budući je u izgradnji zajednički/grupni sustav odvodnje susjednih općina s uređajem za pročišćavanje u Petrijevcima.

U Općini Bizovac je izgrađen dio sustava odvodnje u naseljima Samatovci i Bizovac, a daljnja gradnja je trenutno u tijeku putem EU projekta. Sustav neće biti u funkciji za iduće tri godine i to sve dok se ne izgradi UPOV Petrijevci za koji je objavljen natječaj.

Implementacija projekta je predviđena uz pomoć financijske podrške Kohezijskog fonda EU u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014 – 2020. Ukupna vrijednost projekta iznosi 386.043.735,00 kn, a Europska unija je bespovratno sufinancirala 189.561.114,00 kn. Ciljne skupine projekta su stanovnici, koji su priključeni na postojeće sustave odvodnje, a nakon provedbe projekta bili bi priključeni na nove sustave. Svrha projekta je usklađivanje s Direktivom o pročišćenju komunalnih otpadnih voda za aglomeracije Belišće, Petrijevci, Koška i Gat te usklađivanje s Direktivom o kakvoći vode namijenjenoj za ljudsku potrošnju.

Također, važno je i unaprjeđenje vodoopskrbe i priprema pitke vode te prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda na cjelokupnom području, koje objedinjuje uslužno područje dvije komunalne tvrtke, Dvorac d.o.o. Valpovo i Hidrobel d.o.o. Belišće. Tvrtke su se udružile u svrhu pružanja zajedničkih vodno-komunalnih usluga, kako bi pokrile sva naselja lokalne samouprave, u djelu Osječko-baranjske županije. Vodoopskrbni sustav projektnog područja se sastoji od dvije nezavisne distributivne zone. Prva zona opskrbljuje 5 općina: Belišće, Valpovo, Marijanci, Petrijevci i Bizovac, a druga samo općinu Koška. Očekivani rezultati projekta, koji bi trebao završiti 2022. godine, su rekonstrukcija i dogradnja sustava odvodnje otpadnih voda, gradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, rekonstrukcija i dogradnja sustava vodoopskrbe te izgradnja novog pogona za pripremu pitke vode.

Otpadne vode stanovnika, budući naselja nemaju u funkciji sustav odvodnje, se prikupljaju putem septičkih, sabirnih ili tzv. crnih jama", čime značajno ugrožavaju kvalitetu površinskih i podzemnih voda. Stoga postojeći način zbrinjavanja pruža velike mogućnosti zagađenja podzemnih vodonosnih horizonata i manjih tekućica i treba ga što je moguće prije supstituirati kontroliranim odvođenjem. Oborinske vode prihvaćaju se, uglavnom, otvorenim kanalima uz prometnice i odvođe do najbližeg vodotoka ili melioracijskog kanala.

g) GOSPODARENJE OTPADOM

Općina Bizovac je izradila Plan gospodarenja otpadom za razdoblje 2017.-2023. kako bi se uskladio s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine.

Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada s područja Općine je koncesijom povjereno poduzeću Urbanizam d.o.o. Vlapovo. Organiziranim odvozom obuhvaćena su sva domaćinstva iz svih naselja s područja Općine. Komunalni otpad iz domaćinstava prikuplja se u PVC posudama od 120 litara te kontejnerima od 1.100 litara s poklopcima koji sprječavaju pristup otpadu životinjama i širenje neugodnih mirisa. Pokraj posuda zabranjeno je ostavljanje ostalog otpada i raznih vrećica koje omogućavaju razbacivanje otpada i nekontrolirano rasipanje.

Odvoz mješanog komunalnog otpada obavlja se iz domaćinstava jednom tjedno po utvrđenom rasporedu s područja Općine Bizovac namjenskim vozilima. Organizirano sakupljen otpad s područja Općine odvozi se i odlaže na odlagalište u Belišću. O odlagalištu skrbi komunalno poduzeće Kombel, Belišće.

Biorazgradivi otpad koji se proizvede u kućanstvima u glavnom se i odlaže unutar vlastitih parcela, ali sukladno zakonskim obvezama Općina Bizovac je osigurala smeđe kante za prikupljanje biorazgradivog otpada. Za prikupljanje plastike, ambalažnog stakla i metala, općina je osigurala 240 l kantu žutu za plastiku, a metal i ambalažno staklo se prikuplja putem PVC vrećica.

Na području Općine Bizovac divlja odlagališta koja su evidentirana u prostornim planovima su sva sanirana. Povremeno nastaju i nova ali se kontinuirano saniraju.

Tvrtka Urbanizam odvozi glomazni otpad iz svih naselja Općine Bizovac jednom mjesečno. Stari papir prikuplja se putem 120 l plavih kanti i odvozi jednom mjesečno a organizirano je i sakupljanje elektroničkog otpada i otpadnih motornih ulja (po pozivu).

Na području Općine Bizovac ne postoji odlagalište komunalnog otpada. Općina sukladno svojim organizacijskim i financijskim mogućnostima samostalno provodi aktivnosti usmjerene na odvojeno skupljanje sastavnica komunalnog otpada.

Na području Općine Bizovac ne postoji reciklažno dvorište, ali Reciklažno dvorište Valpovo je u suvlasništvu i Općine Bizovac i na raspolaganju je svim korisnicima s područja Općine Bizovac, a nalazi se na adresi: Sunčana bb Valpovo. Na Reciklažno dvorište Valpovo korisnici usluga mogu, uz predodžbu osobne iskaznice dopremiti i odložiti sljedeće vrste otpada:

- kiseline, lužine i otapala; fluorescentne cijevi i otpad koji sadrži živu; odbačenu opremu koja sadrži klorofluorouglikove; boje: tiskarske boje, ljepljiva i smole; električnu i elektroničku opremu; drvo koje sadrži opasne tvari; metale i ambalažu od metala; papir i karton te ambalažu od papira i kartona; kompozitnu ambalažu i ambalažu onečišćenu opasnim tvarima; metalnu ambalažu uključujući prazne spremnike pod tlakom; fotografske kemikalije; pesticide; jestiva i motorna ulja i masti; deteržente; citotoksične i citostatike; tekstil i odjeću; staklo i staklenu ambalažu; plastiku i ambalažu od plastike;

h) JAVNA RASVJETA

Javna rasvjeta su građevine i uređaji za rasvjetljavanje nerazvrstanih cesta, javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih cesta koje prolaze kroz naselje, javnih parkirališta, javnih zelenih površina te drugih javnih površina školskog, zdravstvenog i drugog društvenog značaja u vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Radovi na sustavu javne rasvjete izvode se da bi sustav bio u potpunoj funkcionalnosti. Redovito održavanje izvršava se tijekom cijele godine po potrebi.

Održavanje javne rasvjete podrazumijeva upravljanje i održavanje instalacija javne rasvjete. Održavanje javne rasvjete u svim naseljima na području Općine Bizovac povjereno je tvrtki Montel d.o.o. iz Habjanovaca.

Što se tiče električne energije, opskrba kućanstava, poslovnih subjekata te javna rasvjetna tijela osigurani su iz državne elektroenergetske mreže jer na području općine nema postrojenja za proizvodnju električne energije. U pogledu javne rasvjete, općina je izgradila veći dio javne rasvjete u Brođancima i Habjanovcima približne vrijednosti za svako mjesto po 2,5 milijuna kuna. Pored financiranja projekata izgradnje javne rasvjete iz općinskog proračuna općine Bizovac projekt je sufinanciran sredstvima Ministarstva regionalnog razvoja i fondova europske unije te Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja.

i) GROBLJA

Groblja su ograđeni prostori zemljišta na kojem se nalaze grobna mjesta, prostori i zgrade za obavljanje ispraćaja i pokopa umrlih (građevine mrtvačnica i dvorane za izlaganje na odru, prostorije za ispraćaj umrlih s potrebnom opremom i uređajima), pješačke staze te uređaji, predmeti i oprema na površinama groblja, sukladno posebnim propisima o grobljima.

Održavanje groblja podrazumijeva održavanje prostora i zgrada za obavljanje ispraćaja i ukopa pokojnika te uređivanja putova, zelenih i drugih površina unutar groblja. Općina Bizovac je izradila katastar grobnih mjesta za sva groblja na području Općine Bizovac.

Na području Općine Bizovac postoji 5 groblja u naseljima:

- Bizovac, Brođanci, Habjanovci, Cret Bizovački i Samatovci

Osim groblja, Općina Bizovac upravlja i pratećim građevinama, odnosno sa 5 mrtvačnica u naseljima:

- Bizovac, Brođanci, Habjanovci, Cret Bizovački i Samatovci

DRUŠTVENE DJELATNOSTI I INFRASTRUKTURA

Negospodarska, odnosno društvena infrastruktura, obuhvaća djelatnosti koje na različite način pridonose razvoju poslovnih aktivnosti, a bez kojih bi proces sinkronizacije bio nemoguć te one koje izravno utječu na kakvoću individualnog i društvenog života kao što su školstvo, zdravstvo, znanost, kultura, socijalna zaštita, državna uprava. Većina društvenih i javnih sadržaja općine nalaze se u Općini Bizovac.

a) PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE

Predškolski odgoj na području Općine Bizovac ostvaruje se kroz vrtić „Maslačak“ sa sjedištem u Belišću. Dječji vrtić Maslačak Belišće javna je ustanova za rani i predškolski odgoj i obrazovanje kojoj je osnivač grad Belišće. Ustanovu organizacijski čine slijedeći objekti:

- matični vrtić u Belišću
- područni vrtić u Gatu
- područni vrtić u Bizovcu i
- područni vrtić u Petrijevcima.

Naime, svaka od općina ima različito vodstvo vrtića, dok je ravnatelj zajednički za sve općine. Vrtić skrbi o djeci od godine dana do polaska u školu. Roditeljima i djeci ove pedagoške godine nude se dva redovna odgojno – obrazovna programa, a oni su:

- cjelodnevni (10-satni) jaslički program, za djecu od 1 do 3 godine života i
- cjelodnevni (10-satni) vrtićki program, za djecu od 3 godine do polaska u školu.

S obzirom na sustavan porast broja zahtjeva za upis djece i ograničenog broja djece nametala se potreba proširenja kapaciteta postojećeg vrtića za izgradnju još jedne sobe dnevnog boravka uz prateće prostorije i formiranje nove mješovite vrtićke skupine namijenjene djeci od 3 godine života do polaska u školu što se i ostvarilo. Općina Bizovac je izradila projekt uređenja prostranog potkrovlja s višenamjenskim sadržajima.

U područnom vrtiću u Bizovcu dostupna su oba navedena programa. Vrtić pohađa 64 djece raspoređenih u 3 odgojne skupine (1 mješovita jaslička – 15 djece i po dvije mješovite vrtićke – u jednoj 26, a u drugoj 23 djece).

Općina Bizovac izdvaja značajna financijska sredstva, obzirom na svoj ukupni godišnji proračun, glede zbrinjavanja djece predškolske dobi u područnom vrtiću. Mogućnost institucionalnog zbrinjavanja što većeg broja djece rane i predškolske dobi na razini općine Bizovac značajna je demografska mjera kojom se nastoji pomoći mladim obiteljima u podizanju ukupne kvalitete njihovog života.

b) OSNOVNOŠKOLSKO OBRAZOVANJE

„ Pučka učionica“ osnovana je u Bizovcu 1852. godine, kao uostalom i u svim većim selima Valpovštine. U početku, kao i u drugim selima, učitelj je živio u nekoj zgradi vlastelinstva, a kada je izgrađen stan, preselio se u njega. Učitelj je na uživanje dobio i nekoliko jutara zemlje

koju su obrađivali stanovnici sela, čija su djeca polazila školu. Osim vođenja nastave i školskih obaveza, učitelj je i orguljao u crkvi te seljacima pisao zamolbe prema općinskoj ili županijskoj vlasti. Osamdesetih se godina 19. stoljeća bizovačka „učionica“ zvala Opća pučka obospolna škola. Nastava se odvijala posebno za dječake i posebno za djevojčice.

Na sličan su način djelovale i škole u obližnjim selima Habjanovcima i Brođancima, koje su šezdesetih godina 20. stoljeća postale, zajedno sa školama u Cretu Bizovačkom i Samatovcima, područnim školama bizovačke škole. Godine 1979. izgrađena je školska zgrada i dvorana koja i danas zadovoljava potrebe bizovačke osnovne škole. U školi postoje kabineti i specijalizirane učionice, kuhinja za tople obroke, a školu resi i zeleni okoliš.

Od 1992. godine bizovačka škola nosi ime Bratoljuba Klaića, jezikoslovca i sveučilišnog nastavnika, rođenog Bizovčanina, poznatog autora sveprisutnoga Rječnika stranih riječi.

Stoga, na području općine djeluje Osnovna škola Bratoljuba Klaića u Bizovcu kao matična škola kojoj su pridružene četiri područne škole - u Brođancima, Cretu, Habjanovcima i Samatovcima. Školu danas pohađa 269 učenika, raspoređenih u 19 razrednih odjela. Nastavu izvodi 30 učitelja u prikladno opremljenim učionicama, a rad je organiziran samo u jednoj – prijedpodneвноj smjeni.

Funkcionalnost školskog prostora u OŠ Bratoljuba Klaića je optimalno, što znači da se svi planovi i programi mogu u potpunosti realizirati. U školskoj športskoj dvorani treba sanirati ravni krov koji spaja dvoranu sa školom i ravni krov na svlačionicama dvorane. Stanje školskih zgrada u područnim školama u potpunosti ne zadovoljava:

- Područna škola Brođanci je adaptirana u potpunosti kao i PŠ Samatovci. Jedino ih treba izolirati toplinskom ovojnicom.

- Zgrada u PŠ Habjanovci je prije 15 godina adaptirana.

- U PŠ Cret Bizovački školsku zgradu treba izolirati toplinskom ovojnicom.

- MŠ Bizovac u potpunosti adaptirana u školskoj 2014/2015. godini. Prije tri godine promijenjen je energent zagrijavanja s lož ulja na plin što je tražilo izmjenu postrojenja u kotlovnici. Time se izbjeglo moguće ekološko zagađivanje jer je cisterna za lož ulje bila u lošem stanju. Prethodne školske godine izgrađen je sanitarni čvor za invalide i kosa rampa unutar škole. Ostaje izgraditi u naredne dvije godine lift za učenika invalida koji pohađa školu kako bi mogao pohađati predmetnu nastavu koja se izvodi na prvom i drugom katu škole.

U područnoj školi Habjanovci vanjski izgled školske zgrade je energetske obnovljen i osvežen u školskoj 2018./19. godini. Podovi u nekim učionicama Matične škole i područnih škola na koje su položeni parketi potrebno je brusiti i lakirati. Za potrebe skladištenja kosilice i različitog ručnog alata koji se koristi za održavanje okoliša izgrađena su montažna limena spremišta u svim područnim školama i u matičnoj školi. Na temelju energetske certifikata područnih škola i stanja školskih zgrada Općina je nominirala PŠ Habjanovce, Brođance i Samatovce za energetske obnovu prema osnivaču Osječko-baranjskoj županiji. Adaptirana je i opremljena školska kuhinja i blagovaonica u matičnoj školi.

Iz općinskog proračuna sufinanciran je topli obrok učenicima osnovne škole i nabava školske opreme za niže razrede. Znatan financijski iznos izdvojen je za davanja stipendija uspješnim učenicima srednjih škola i studentima, sufinanciranje međumjesnog prijevoza srednjoškolaca, redovitih i izvanrednih studenata te djece s posebnim potrebama, na čemu će Općina nastojati i ovome planskom razdoblju.

c) ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB

Na području Općine Bizovac zdravstvena zaštita osigurana je putem Ambulante Bizovac i Ordinacije Bizovac. U općinskom središtu Bizovcu nalaze se ordinacija opće prakse i ambulanta dentalne medicine, dok se u Brođancima na adresi Školska 2 nalazi ordinacija opće medicine. Na području Općine nalazi se i ljekarna te veterinarska ambulanta.

Općina Bizovac pomaže različitim socijalno ugroženim kategorijama stanovništva, pa tako kroz programe javnih potreba u socijalnoj skrbi i zdravstvu subvencionira troškove stanovanja najugroženijima, a roditeljima pruža jednokratnu pomoć za svako novorođeno dijete. Uz to, svim učenicima subvencioniraju se troškovi toplog obroka u školi, a u dogovoru s prijevozničkim tvrtkama pokriva se i mjesečni trošak prijevoza za srednjoškolce i dio troška prijevoza za studente. Osim toga, dodatni poticaj obrazovanju i smanjenje troškova uspješnim studentima i učenicima nudi se i kroz program stipendija koje se dodjeljuju putem javnog natječaja svake godine. Kroz program poticajnog zapošljavanja u sklopu javnih radova. Sustavnom provedbom mjera i pružanjem pomoći socijalno ugroženim obiteljima i pojedincima, Općina Bizovac nastoji ublažiti posljedice nezaposlenosti i ekonomske krize.

Vodeći brigu o osjetljivim socijalnim skupinama mještana općina je izradila i provela projekt pod nazivom „Zaželi priliku u općini Bizovac“ prijavljen na natječaj "Zaželi - program zapošljavanja žena" u sklopu Europskog socijalnog fonda Operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.". U sklopu ovog projekta ukupne vrijednosti 4,3 milijuna kuna zaposlilo se 25 žena, od kojih se svaka brine o 5 osoba starih, nemoćnih ili u nepovoljnom položaju. Ukupno je 125 osoba dobilo kvalitetnu svakodnevnu skrb u vlastitom domu i pomoć u obavljanju svakodnevnih životnih potreba. Općina Bizovac provodi projekt „Zaželi bolji život u općini Bizovac“ u sklopu programa Zaželi faza II, vrijednosti 2.3 milijuna kuna, u kojem je zaposleno 25 žena koje skrbe o 150 starih i nemoćnih osoba.

Putem poticajnih programa zapošljavanja nekoliko mladih osoba u protekloj su godini u općinskoj upravi obavile stručno osposobljavanje, a dvadesetak dugo nezaposlenih dobilo je posao u sklopu programa javnih radova.

d) CIVILNO DRUŠTVO

Pojam civilnog društva podrazumijeva proces razvojnog planiranja koje je od ključne važnosti jer će oni biti sudionici razvojnih aktivnosti. Konzultacije su temelj suradnje i horizontalne koordinacije različitih dionika i na različitim razinama upravljanja (vertikalna koordinacija) te predstavljaju neophodan preduvjet uspješnom provođenju razvojnih projekata u budućnosti.

Općina Bizovac ima značajne elemente razvojnog kapaciteta na svom području, kao i značajne razvojne čimbenike koji su spremni sudjelovati u razvojnim izazovima. Doprinos ostvarenju ciljeva i prioriteta strategije općine Bizovac zahtijevat će i dodatne napore u stjecanje vještina, stručnih znanja i izgradnji sustava unutar i između pojedinih skupina uključenih u razvojni proces. Potrebno je ojačati osnovna znanja i informacijsku osnovu neophodnu za učinkovito upravljanje razvitkom. Da bi se uspostavilo partnerstvo i učinkovita suradnja između različitih sektora, općinsko vodstvo i ostala odgovorna tijela uložiti će dodatno vrijeme i napor za ostvarivanje zajedničkih ciljeva.

Na području Općine Bizovac djeluje 44 udruge, među kojima su najbrojnije športske. Sljedeće po zastupljenosti su udruge koje djeluju u području kulture i umjetnosti, zatim udruge mladih, vatrogasna društva, udruge za lov i ribolov te ostale udruge različitih profila (vjerske, udruge građana, ekološke udruge itd.). Udruge se uglavnom financiraju iz ograničenih proračunskih sredstava i potrebno je jačanje njihovih kapaciteta s ciljem ne samo vlastite održivosti, nego i kako bi postale stvarnim pokretačima razvojnih projekata od javnoga interesa za općinu.

e) JAVNI PROSTOR

Na prostoru općine nekoliko je objekata koji osiguravaju prostor za okupljanje mještana i posjetitelja te organizaciju različitih društvenih sadržaja, zbog čega imaju važnu ulogu u društvenom životu lokalne zajednice.

Brojne manifestacije, priredbe i okupljanja na području općine održavaju se na prostoru dvorišta kurije Normann i sportskih terena. Većina društvene infrastrukture nalazi se u samom Bizovcu, a raspored obrazovnih, zdravstvenih i društvenih objekata i ustanova prikazan je u tablici dolje.

U općini su i dvije župe s crkvama u svim naseljima, osim u Cerovcu i Selcima. Što se tiče športskih objekata, sva naselja osim Selaca i Cerovca imaju nogometna igrališta. Športska dvorana je u Bizovcu, a od ostalih športskih objekata postoje malonogometna, košarkaška, rukometna, odbojkaška, teniska i boćarska igrališta i smještena su uglavnom u Bizovcu, a streljana u Brođancima.

Tablica 6: Raspored društvene infrastrukture Općine Bizovac

DVD	Dom mladih	Kino	Društveni domovi	Fizikalna rehabilitacija	Veterinarska ambulanta	Ljekarna	Stomatološka ambulanta	Ambulanta opće medicine	OŠ 5.-8. r.	OŠ 1.-4. r.	Dječji vrtić	Naselje
Bizovac	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Brodanci	+		+					+		+		
Cerovac												
Cret Bizovački	+		+							+		
Habjanovci	+		+							+		
Novaki Bizovački			+									
Samatovci			+							+		
Selci												

Izvor: Prostorni plan Općine Bizovac

Veliki broj značajnih razvojno-infrastrukturnih, društvenih, socijalnih i kapitalnih projekata ostvaren je u prošlom planskom razdoblju na području osam naselja bizovačke općine. Uređene su prostorije bizovačke kinodvorane Mladost i KUD-a Bizovac. U središtu Habjanovaca izvedena je rekonstrukcija parkirališta, a tamošnjem nogometnom klubu uručena je traktorska kosilica, kao i nogometnom klubu BSK-Termia u Bizovcu. U habjanovačkom društvenom domu izgrađen je sanitarni čvor. Nadalje, obnovljena je zgrada NK Sloga 1958 u Samatovcima te nabavljen stroj za kompostiranje i miješanje otpada. U Cretu Brezovačkom, za potrebe održavanja tradicionalne manifestacije Proljeće u Cretu završena je izrada projektno tehničke dokumentacije za ljetnu pozornicu, za koju je odmah ishoda građevinska dozvola, a značajnu investiciju bizovačka općinska uprava ostvarila je u sklopu projekta rekonstrukcije i obnove mjesnog društvenog doma unutar kojeg su uređeni svi prostori potpunosti i uređeno dvorište doma s ulaznom kapijom. Pored izgrađenog asfaltnog rekreacijskog rukometnog terena u ulici Braće Radić izgrađeno je vježbalište na otvorenom i izgrađeno novo dječje igralište uz potporu Županije. Za buduće kulturno zabavne projekte i druge javne namjene otkupljena je velika zemljišna čestica između škole i crkve. Ubrzo nakon što je uz općinsku potporu izvršena legalizacija zgrade NK „Hajdin“ obnovljene su klupske prostorije obnovljeno krovište, uređene svlačionice, izgrađeno centralno grijanje, ugrađena plastična stolarija i nabavljen novi namještaj.

PRIRODNA I KULTURNA BAŠTINA

Prema podacima Registra kulturnih dobara Ministarstva kulture, na području Općine Bizovac evidentirano je 9 zaštićenih kulturnih dobara, kako slijedi:

Tablica 7.: Zaštićena kulturna dobra na području Općine Bizovac

Oznaka dobra	Mjesto	Naziv	Vrsta kulturnog dobra	Status kulturnog dobra
Z-6158	Bizovac	Arheološko nalazište „Lepodrevci“	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
Z-4959	Samatovci	Arheološko nalazište „Lug“	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
Z-3498	Brođanci	Arheološko nalazište „Vinogradi“	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
Z-2321	Bizovac, Ulica Kralja Tomislava 70	Ambar	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
Z-1624	Bizovac	Dvorac Normann	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
Z-6425	Bizovac, Ulica Kralja Tomislava 146	Ambar	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
Z-1242	Bizovac	Crkva sv. Mateja	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
Z-1691	Brođanci	Crkva sv. Ane	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
Z-6491	Habjanovci	Tradicijska kuća	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro

Izvor: Ministarstvo kulture, Registar kulturnih dobara 2021

Na području općine pronađeno je nekoliko arheoloških nalaza i to iz mlađeg kamenog te iz brončanog doba. Na osnovi nekih se nalaza pretpostavlja da je u rimsko doba u Cretu BIvačkom postojalo naselje umirovljenih rimskih vojnika.¹⁶ Na području općine tri su registrirana prapovijesna nalazišta (lokaliteti Lepodrevci u Bizovcu, Vinogradi u Brođancima i Lug u Samatovcima).

Kao posebno vrijedan spomenik kulturno-povijesne baštine ističe se dvorac grofovske obitelji Prandau Normann izgrađen 30-ih godina 19. stoljeća. Iako je u početku bio namijenjen potrebama osoblja zaduženog za upravljanje vlastelinstvom, kasnije je prenamijenjen u stambeni prostor obitelji Normann, čime je znatno proširen te mu je pridodan niz pratećih zgrada i sadržaja (gospodarske zgrade, perivoj, povrtnjak, grijani zimski vrt i ledara). S uređenim sustavom grijanja, vodovodom i kanalizacijom, kao i stilom i načinom gradnje, kurija

se smatra primjerom suvremene i ekskluzivne gradnje 19. stoljeća te zbog toga danas može pružiti jedinstven i vrlo vrijedan uvid u načina života plemstva onoga vremena. Stoga je uređenje kurije jedan od kapitalnih projekata općine što je i ostvareno. Sredinom lipnja 2020. godine Općina Bizovac je potpisala ugovor u okviru Poziva ITU Urbane aglomeracije Osijek u iznosu od 2.550.000 kuna, te s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova Europske unije u iznosu od 1.6 milijuna kuna za projekt "Čuvarica baštine u srcu Bizovca", u sklopu kojeg je predviđena obnova i opremanje kurije Normann-Ehrenfels radi stvaranja integriranog kulturnog-turističkog proizvoda, odnosno prostora za prezentaciju i interpretaciju kulturne baštine Općine Bizovac. Uvodnom konferencijom, u Bizovcu je predstavljen projekt "Čuvarica baštine u srcu Bizovca" financiran Europskim fondovima, a radovi su krenuli 2021. godine.

Projektom je predviđena obnova i opremanje dvorca Normann s ciljem stvaranja integriranog kulturnog-turističkog proizvoda, odnosno prostora za prezentaciju i interpretaciju kulturne baštine Općine Bizovac. Provedbom projekta "Čuvarica baštine u srcu Bizovca", Općina će osnažiti svoj kulturni i turistički potencijal i svoju atraktivnost. Provedba projekta "Čuvarica baštine u srcu Bizovca" generirat će nova radna mjesta, revitalizirati uže središte općine, a osiguranjem adekvatne infrastrukture za organiziranje i provođenje različitih turističkih, kulturnih, edukativnih i društvenih aktivnosti potaknuti dodatnu turističku potražnju i potrošnju. Projektom je predviđeno proširenje turističke, kulturne i društvene ponude kreiranje 3 novih kulturnih, obrazovnih i interpretativnih programa te 5 novih turističkih sadržaja. Proširenje turističke ponude izravno će utjecati na povećanje broja posjetitelja, produljenje turističke sezone te poboljšanje turističkih rezultata općine Bizovac, a sinergija turizma i lokalnih sustava proizvodnje potaknuti razvoj cjelokupne gospodarske i društvene aktivnosti te podizanje socijalne kohezije na području općine. Uz nositelja Općinu Bizovac, partner na projektu je Turistička zajednica općine Bizovac, a predviđeno trajanje projekta je 36 mjeseci.

Slika: Prikaz budućeg izgleda kurije Norman

Obnova dvorca Norman podrazumijeva njezino cjelovito uređenje na način da se optimalno uskladi buduća namjena s izvornim vrijednostima utvrđenim konzervatorskom studijom. Od sveukupne površine prizemlja trenutno općinska uprava koristi 270 četvornih metara, dok je preostalih 250 četvornih metara u potpunosti neiskorišteno. Nakon već izvedenih radova konzervatorske smjernice ukazuju nam da je na zgradi potrebno završiti obnovu pročelja,

temeljito urediti interijer, podrum, dvorište, postaviti nove instalacije za vodovod, kanalizaciju, grijanje, struju, telekomunikacije i drugo. Planirajući buduću namjenu planira se iskoristiti i urediti slobodni dio prostora za knjižnicu, galeriju, etno zbirke, multimedijalnu i konferencijsku dvoranu.

Etno baštinu ovog kraja dodatno obogaćuje i bizovačka ženska narodna nošnja kao jedinstven primjerak slavonske nošnje i veza, na čiji su izgled utjecale različite tradicije i migracije stanovništva. Bogata etno, kulturna i povijesna baština nastoji se očuvati i kroz kulturna događanja i manifestacije, od kojih su dvije najznačajnije Olimpijada starih športova i Bizovačke ljetne večeri. Olimpijada starih športova održava se u kolovozu svake godine u Brođancima, a osim što brojnim posjetiteljima predstavlja pomalo već zaboravljene športove, nudi im i jedinstven folklorni, umjetnički i gastronomski doživljaj.

Prema podacima Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja Zavoda za zaštitu okoliša i prirode, na području Općine Bizovac nema područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode niti područja ekološke mreže RH (EU ekološke mreže Natura 2000). PPUO Bizovac je utvrdio vrijedne dijelove prirode izvan zaštićenih područja koji obuhvaćaju zapadni dio Općine.

Tablica 8: Vrijedni prirodni predjeli

Red. broj	OPĆINA BIZOVAC	OZNAKA	UKUPNO ha	% OD POVRŠINE OPĆINE	ha/stan.
1.1.	UKUPNO:	PP	5.863,36	58,51	1,14
	- područja vrijednih dijelova prirode izvan zaštićenih područja				

Izvor podataka: PPUO Bizovac

Zbog svega se navedenog može zaključiti da je općina Bizovac bogata povijesnom i kulturnom baštinom te da je iskorištavanje ovog vrijednog potencijala nužno kao oblik proširivanja turističke ponude kraja, ali i očuvanja tradicije i ruralne revitalizacije.

3. Popis prioriteta djelovanja u području nadležnosti samoupravne jedinice s obrazloženjem njihova odabira

Zaključci pregleda stanja te SWOT analize ukazali su na konkretne mogućnosti i koncepcije razvoja Općine Bizovac temeljem kojih su definirani razvojna vizija i strateški ciljevi razvoja Općine. Daljnjim razmatranjem za svaki od postavljenih ciljeva definirani su prioriteti razvoja

Općine, a za svaki prioritet razrađene su mjere koje uz opis mjere i ključne aktivnosti sadrže precizno definirane korisnike te indikatore za vrjednovanje razine doprinosa pojedine mjere konkretnom prioritetu odnosno cilju.

Sukladno tome, Općina Bizovac u razdoblju 2021.-2025. svoje djelovanje usmjerit će na provedbu mjera u okviru tri prioriteta:

1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo
2. Razvoj infrastrukture i unapređivanje zaštite okoliša
3. Unaprjeđenje kvalitete života stanovnika Općine

1. KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO

Općina Bizovac ima izvrstan potencijal za prilično ujednačen i komplementaran razvitak različitih gospodarskih grana. Zdravstveni i rekreativni turizam, koji je prvenstveno utemeljen na izvorima termalne vode, dobra je polazna osnovica za dodatnu različitost i specijalizaciju poljoprivredne proizvodnje, kao i za razvitak brojnih uslužnih djelatnosti.

Ciljevi koji su postavljeni obuhvaćaju sva područja gospodarskog i društvenog života, ostavljaju dovoljno prostora za izgradnju i održavanje prateće infrastrukture, razvitak ljudskih potencijala te postizanje visoke razine energetske učinkovitosti. Provedbeni program je zasnovan na postojećim financijskim i ljudskim resursima, ali odražava i razvojnu perspektivu za koju će trebati zadovoljiti određene preduvjete. Naime, veliki dio razvojnog potencijala ovisi o udruživanju resursa, mudrom upravljanju, pravodobnom i usklađenom djelovanju gospodarstvenika, udruga, poljoprivrednih gospodarstava i, naravno, jedinice lokalne samouprave.

Važno je stvoriti dobru i solidnu razvojnu osnovu, povezati ljudski kapital, razvojne timove, koji će biti pokretači i podrška dobrim te interesno usklađenim i društveno korisnim razvojnim projektima. Pritom se svakako treba oslanjati i na postojeće resurse unutar lokalne akcijske grupe Karašica, Regionalnu razvojnu agenciju Slavonije i Baranje, kao i druge potporne organizacije.

Ujednačeni i komplementarni razvitak raznih djelatnosti temelj je za dodatnu diverzifikaciju i specijalizaciju poljoprivredne proizvodnje, kao i stvaranje čitave lepeze novih uslužnih djelatnosti, posebice u funkciji zdravstvenoga i ruralnoga turizma. Uočen je veliki potencijal za

razvitak i daljnju preradu ekološke proizvodnje, koja važnu tržišnu nišu može pronaći i kroz kratke lance prodaje, odnosno plasman kroz zdravstveni turizam.

PRIORITET	MJERE
PRIORITET 1: KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO	Mjera 1.1. Razvoj održive poljoprivrede i gospodarstva

2. RAZVOJ INFRASTRUKTURE I UNAPREĐIVANJE ZAŠTITE OKOLIŠA

I u narednom razdoblju planiraju se aktivnosti na uređenju komunalne prometne infrastrukture. Uređenjem prometne infrastrukture pozitivno će se utjecati na razvoj i jačanje gospodarskog potencijala, kao i na unapređenje kvalitete života na području Općine. Plan uređenja i izgradnje prometnih površina u nadležnosti Općine u narednom planskom razdoblju, je sljedeći :

1. U tijeku je potpuna rekonstrukcija državne ceste DC-2 u Cretu Bizovačkom, Bizovcu i Samatovcima. Predmetna rekonstrukcija obuhvaća proširenu novu asfaltnu cestu, zajedno s asfaltnom pješačko – biciklističkom stazom u navedenim naseljima.
2. Budući da se trenutno radi i kanalizacija u Bizovcu i Samatovcima, u idućim godinama, nakon završetka izgradnje kanalizacije, u svim ulicama će biti potrebno sanirati ceste i nogostupe.
3. U postupku je ishođenje građevinske dozvole za izgradnju nove asfaltne ceste od Velike ulice u Habjanovcima, prema groblju naselja Habjanovci, a koja bi se vezala na županijsku cestu Brođanci– Čepinski Martinci.

U narednom razdoblju na području elektroničko komunikacijske infrastrukture planira se rekonstrukcija i proširenje mjesnih mreža elektroničkih komunikacija u skladu s potrebama i tehnološkim promjenama, te priključenje novih korisnika. Pri tome će osnovne aktivnosti biti usmjerene na što veću pokrivenost širokopojasnim internetom, broj priključaka i povećanje brzine prijenosa podataka.

U narednom razdoblju planira se:

- dograditi sustav stanica za dokloriranje i kontrolu tlaka, te
- izgraditi točke nadzorno-upravljačkog sustava (vodoopskrbnog sustava Općine Bizovac) čime bi se pospješila kvaliteta isporuke vodnih usluga područja Općine Bizovac.

U narednom razdoblju u infrastrukturnom segmentu zbrinjavanja sanitarnih, otpadnih i oborinskih voda i formiranja sustava odvodnje naselja treba/planira se:

- završiti započetu izgradnju neizgrađenih dijelova mreže odvodnog sustava naselja Samatovci i mreže odvodnog sustava naselja Bizovac,
- izgraditi UPOV Petrijevcu, te
- pustiti sustav odvodnje za spomenuta naselja u funkciju.

Što se tiče širenja izgradnje sustava odvodnje na ostala naselja Općine Bizovac, planira se:

- ugovoriti izradu projektne dokumentacije,
- ishoditi akte o gradnji te poduzeti radnje oko uvrštavanja istih projekata u sufinanciranje od strane EU fondova.

Planom upravljanja vodama i Programom radova redovnog održavanja voda i vodnog dobra u narednom razdoblju se planira provoditi samo redovno održavanje voda I. i II. reda, aktivna obrana od poplava u slučaju nastanka nepovoljnih hidroloških prilika te održavanje obnovljenih melioracijskih građevina detaljne melioracijske odvodnje kao i obnova detaljnih melioracijskih građevina za odvodnju i navodnjavanje a sve u okviru osiguranih sredstava uvažavajući prioritete.

PRIORITET	MJERE
PRIORITET 2: RAZVOJ INFRASTRUKTURE I UNAPREĐIVANJE ZAŠTITE OKOLIŠA	Mjera 2.1. Izgradnja i razvoj prometne, komunalne i javne infrastrukture
	Mjera 2.2. Adaptacija i izgradnja građevinskih objekata i javnih prostora na području Općine
	Mjera 2.3. Unaprjeđenje infrastrukture i javnih prostora na području Općine
	Mjera 2.4. Zaštita, očuvanje i obnova kulturne baštine i identiteta

3. UNAPRJEĐENJE KVALITETE ŽIVOTA STANOVNIKA OPĆINE

Visoka kvaliteta života znači i visoku kvalitetu usluga za stanovništvo, a to ne podrazumijeva samo osnovne potrebe svakog pojedinca, već sva ona dobra koja stanovnicima osiguravaju kvalitetu življenja. Jedan od najznačajnijih potencijala Općine Bizovac su njegovi stanovnici, stoga je potrebno osigurati i stvoriti sredinu privlačnu za življenje, osobni i profesionalni razvoj, osigurati sadržaje za sve skupine stanovništva te osigurati dostupnost javnim prostorima i sadržajima.

U svrhu unaprjeđenja kvalitete života u zajednici, Općina Bizovac teži biti primjer socijalne osjetljivosti za najugroženije skupine stanovništva. Socijalna i društvena osjetljivost mjeri se razinom opremljenosti društva sadržajima za djecu i mlade, podršci koja se osigurava obiteljima s malom djecom i zaposlenim majkama te osobama treće dobi, posebno starim i bolesnim.

Stanovnicima je potrebno osigurati višu kvalitetu života u svim područjima, treba potaknuti usvajanje vrijednosti i načina života koji omogućavaju ostvarenje koncepta preventivnog očuvanja i unapređenja zdravlja, pri čemu je posebnu skrb potrebno usmjeriti na ugrožene ciljne skupine. Stoga je potrebno unaprijediti zdravstvene i socijalne usluge, poticati razvoj izvaninstitucionalnih oblika socijalne i zdravstvene skrbi, razvoj programa socijalne uključenosti za osobe s invaliditetom i ranjive socijalne skupine stanovništva, jačati socijalnu osjetljivost stanovništva prema osobama s invaliditetom i ranjivim socijalnim skupinama stanovništva, unaprijediti ljudske resurse za pružanje pomoći osobama s invaliditetom, za pružanje usluga socijalno isključenim skupinama stanovništva i poticati volontiranje u području socijalnih usluga.

U okviru ovog prioriteta definirane su mjere koje će unaprijediti dostupnost i kvalitetu odgoja i obrazovanja, unaprijediti kvalitetu rada odgojno-obrazovnih institucija, unaprijediti formalno stečeno obrazovanje kroz programe cjeloživotnog učenja te poticati obrazovanje u cilju olakšanja stjecanja novih znanja, vještina i sposobnosti posebno marginaliziranih skupina stanovništva. Vrlo je važan osobni i profesionalni razvoj stanovnika Općine koji dakle, treba temeljiti na cjeloživotnom učenju, ali i na potrebama tržišta rada.

Zatim, pod ovaj prioritet pripada i protupožarna zaštita. Ona podrazumijeva planiranje zaštite od požara, propisivanje mjera zaštite od požara građevina, ustrojavanje subjekata zaštite od požara, provođenje mjera zaštite od požara, financiranje zaštite od požara te osposobljavanje i ovlašćivanje za obavljanje poslova zaštite od požara, a s ciljem zaštite života, zdravlja i sigurnosti ljudi i životinja te sigurnosti materijalnih dobara, okoliša i prirode od požara. Općina Bizovac svake godine osigurava financijska sredstva za izvršavanje programskih zadataka Vatrogasne zajednice Općine Bizovac, te se odnosi na donošenje plana zaštite od požara, praćenje i unaprjeđivanje rada Vatrogasne zajednice i DVD – a na području Općine, kao i organiziranje i unaprjeđivanje stručno tehničkih poslova.

Srodno tome, ovaj prioritet obuhvaća i civilnu zaštitu. Civilna zaštita podrazumijeva organizaciju čiji je zadatak pomaganje i spašavanje civilnog stanovništva u izvanrednim situacijama. Ovaj prioritet podrazumijeva podizanje nivoa zaštite kako bi ista mogla pravovremeno i učinkovito reagirati. Unaprjeđenje sustava odnosi se na osiguranje financijskih sredstava u svrhu provedbe potrebnih aktivnosti održavanja Plana zaštite i spašavanja, nabavu opreme za civilnu zaštitu, te sufinanciranje rada Hrvatske gorske službe spašavanja.

PRIORITET	MJERE
PRIORITET 3: UNAPRJEĐENJE KVALITETE ŽIVOTA STANOVNIKA OPĆINE	Mjera 3.1. Unaprjeđenje sustava socijalnih usluga i poboljšanje kvalitete života socijalno ugroženih skupina
	Mjera 3.2. Izgradnja i unaprjeđenje odgojno- obrazovne infrastrukture i sadržaja
	Mjera 3.3. Osiguranje veće sigurnosti stanovnika Općine

4. Popis mjera za provedbu odabranih posebnih ciljeva s ključnim aktivnostima i pripadajućim pokazateljima rezultata

U ovome poglavlju razrađene su mjere koje uz opis i ključne aktivnosti sadrže precizno definirane korisnike, očekivane rezultate, razdoblje provedbe te indikatore za vrjednovanje razine doprinosa pojedine mjere konkretnom prioritetu.

4.1. Mjere za konkurentno i inovativno gospodarstvo

PRIORITET 1.	KONKURENTNO I INOVATIVNO GOSPODARSTVO
MJERA 1.1.	Razvoj održive poljoprivrede i gospodarstva
CILJ MJERE:	Potaknuti gospodarske aktivnosti koje će već postojećim ili novim poduzetnicima, obrtnicima i obiteljskim gospodarstvima omogućiti samozapošljavanje i zapošljavanje. Usmjeriti i potaknuti poljoprivrednike s područja općine Bizovac na održivi razvoj onih poljoprivrednih grana koje na ovom području imaju osnovu za održivost obiteljskih gospodarstava.
AKTIVNOSTI:	• Dodjela subvencija trgovačkim društvima u javnom sektoru • Poticanje unaprjeđenja poljoprivrednih djelatnosti • Dodjela stambenih kredita u funkciji poticanja gospodarstva
NOSITELJ:	Općina Bizovac

OČEKIVANI REZULTATI:	Modernizirana poljoprivredna infrastruktura i oprema, s ciljem povećanja opsega zapošljavanja i samozapošljavanja, poticanje poljoprivrednika na održivost obiteljskih gospodarstava. Dodijeljeni stambeni krediti, potaknut razvoj gospodarstva.
INDIKATORI:	• Broj trgovačkih društava koji primaju subvenciju • Broj dodijeljenih stambenih kredita
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

4.2. Mjere za razvoj infrastrukture i unapređivanje zaštite okoliša

PRIORITET 2.	RAZVOJ INFRASTRUKTURE I UNAPREĐIVANJE ZAŠTITE OKOLIŠA
MJERA 2.1.	Izgradnja i razvoj prometne, komunalne i javne infrastrukture
CILJ MJERE:	Stvaranje preduvjeta za nesmetani rast i razvoj gospodarstva/ gospodarskih aktivnosti te povećanje kvalitete života građana kroz učinkovito održavanje društvene, prometne i komunalne infrastrukture.
AKTIVNOSTI:	• Izrada prostornih i ostalih planova te projektne dokumentacije za EU i nacionalne projekte • Sufinanciranje nabave spremnika za komunalni otpad • Izgradnja sustava za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda Bizovac – Samatovci • Izgradnja i asfaltiranje cesta i nogostupa na području Općine • Izgradnja i rekonstrukcija javne rasvjete • Adaptacija i uređenje groblja i popratne infrastrukture (mrtvačnice, ograde, parkirališta i ostalo) • Adaptacija i energetska obnova zgrada na području Općine
NOSITELJ:	Općina Bizovac

OČEKIVANI REZULTATI:	Poboljšana kvaliteta prometne, javne i komunalne infrastrukture – izrađeni prostorni planovi, izgrađen sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, izgrađene i asfaltirane prometnice i nogostupi, uređena i proširena groblja, energetske obnovljene zgrade na području Općine.
INDIKATORI:	• Broj nabavljenih spremnika za komunalni otpad • Broj km izgrađene kanalizacijske mreže • Udio naseljenih dijelova pokrivenih javnom rasvjetom
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 2.	RAZVOJ INFRASTRUKTURE I UNAPREĐIVANJE ZAŠTITE OKOLIŠA
MJERA 2.2.	Adaptacija i izgradnja građevinskih objekata i javnih prostora na području Općine
CILJ MJERE:	Prostorno urediti i izgraditi Općinu kontinuiranim ulaganjem u zgrade i prostore u vlasništvu Općine.
AKTIVNOSTI:	• Kontinuirano održavanje zgrada i prostora u vlasništvu Općine • Ulaganja u opremu zgrada i prostora u vlasništvu Općine
NOSITELJ:	Općina Bizovac
OČEKIVANI REZULTATI:	Prostorno uređena i izgrađena Općina, uz razvijeno i unaprjeđeno ulaganje u zgrade i prostore u vlasništvu Općine.
INDIKATORI:	• Broj održavanih zgrada u vlasništvu Općine • Broj novoopremljenih zgrada i prostora u vlasništvu Općine
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 2.	RAZVOJ INFRASTRUKTURE I UNAPREĐIVANJE ZAŠTITE OKOLIŠA
MJERA 2.3.	Unaprjeđenje infrastrukture i javnih prostora na području Općine
CILJ MJERE:	Unaprijediti komunalnu infrastrukturu i javne površine redovitim održavanjem i uređenjem.

AKTIVNOSTI:	• Provedba održavanja prometnica, nogostupa i prometne signalizacije • Održavanje javnih prostora i zelenih površina na području Općine • Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom – sanacija odlagališta i ostalo • Održavanje i uređenje poljskih puteva • Uređenje kanalske mreže • Sanacija oštećenja na asfaltnim cestama nakon izgradnje kanalizacije
NOSITELJ:	Općina Bizovac
OČEKIVANI REZULTATI:	Unaprjeđena razna infrastruktura, zaštita okoliša i javne površine na području Općine – sanirana odlagališta, poljski putevi, kanalske mreže, oštećenja na cestama, redovito održavane prometnice, nogostupi i javne zelene površine.
INDIKATORI:	• Broj m saniranih poljskih puteva • Broj saniranih divljih odlagališta otpada • Broj km održavanih prometnih površina
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 2.	RAZVOJ INFRASTRUKTURE I UNAPREĐIVANJE ZAŠTITE OKOLIŠA
MJERA 2.4.	Zaštita, očuvanje i obnova kulturne baštine i identiteta
CILJ MJERE:	Obogatiti i unaprijediti kulturni i religijski život na području Općine organiziranjem raznih manifestacija i dodjelom financijske i stručne pomoći organizacijama civilnog društva u njihovim aktivnostima i radu.
AKTIVNOSTI:	• Organiziranje Bizovačkih ljetnih večeri • Organiziranje folklorno-zabavne manifestacije Proljeće u Cretu • Organiziranje manifestacije Ljetni susreti u Samatovcima • Financiranje djelatnosti udruga u kulturi • Provođenje EU projekta Čuvarica baštine u srcu Bizovca • Obnova sakralnih objekata kroz pomoć vjerskim zajednicama
NOSITELJ:	Općina Bizovac
OČEKIVANI REZULTATI:	Putem raznih manifestacija, financijske pomoći Općine, obnovom sakralnih objekata i provođenjem projekata za unaprjeđenje kulturnih objekata, unaprijeđen kulturni i religijski život stanovnika.

INDIKATORI:	• Broj obnovljenih sakralnih objekata • Broj organiziranih kulturnih manifestacija • Postotak završenosti Eu projekta Čuvarica baštine u srcu Bizovca
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

4.3. Mjere za unaprjeđenje kvalitete života stanovnika Općine

PRIORITET 3.	UNAPRJEĐENJE KVALITETE ŽIVOTA STANOVNIKA OPĆINE
MJERA 3.1.	Unaprjeđenje sustava socijalnih usluga i poboljšanje kvalitete života socijalno ugroženih skupina
CILJ MJERE:	Ojačati socijalnu uključenost osoba u nepovoljnom položaju i unaprijediti socijalnu skrb i usluge.
AKTIVNOSTI:	• Dodjela financijske pomoći za podmirenje troškova stanovanja • Dodjela financijske pomoći građanima i kućanstvima za nabavu ogrjeva • Dodjela potpore za novorođenčad • Sufinanciranje toplog obroka i kupovine udžbenika za učenike osnovnih škola • Dodjela jednokratnih pomoći socijalno ugroženim građanima • Dodjela financijske pomoći humanitarnim udrugama sa područja Općine • Provođenje projekta Zaželi bolji život u Općini Bizovac
NOSITELJ:	Općina Bizovac
OČEKIVANI REZULTATI:	Unaprijeđena socijalna skrb i povećana socijalna uključenost osoba u nepovoljnom položaju.
INDIKATORI:	• Broj dodijeljenih potpora za novorođenčad • Broj korisnika koji primaju jednokratnu pomoć • Broj korisnika kojima se dodjeljuje financijska pomoć za troškove stanovanja
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 3.	UNAPRJEĐENJE KVALITETE ŽIVOTA STANOVNIKA OPĆINE
---------------------	--

MJERA 3.2.	Izgradnja i unaprjeđenje odgojno- obrazovne infrastrukture i sadržaja
CILJ MJERE:	Unaprijediti odgojno-obrazovnu infrastrukturu i kvalitetu rada odgojno-obrazovnih institucija kako bi bile u mogućnosti zadovoljiti pedagoške standarde, odgovoriti potrebama djeteta, pridonijeti stjecanju novih znanja i vještina te promjenama na tržištu rada.
AKTIVNOSTI:	• Sufinanciranje rada dječjeg vrtića Maslačak Bizovac i dječjih vrtića izvan Općine Bizovac • Dogradnja dječjeg vrtića Maslačak Bizovac • Sufinanciranje javnog prijevoza učenika i studenata • Dodjela stipendija učenicima i studentima • Izgradnja igrališta s umjetnom travom kod škole u Bizovcu
NOSITELJ:	Općina Bizovac
OČEKIVANI REZULTATI:	Unaprijeđena infrastruktura i kvaliteta rada odgojno-obrazovnih institucija, zadovoljavaju pedagoške standarde, te kontinuirano pridonnošenje stjecanju novih znanja i vještina kod djece
INDIKATORI:	• Broj upisane djece u vrtić • Broj stipendiranih učenika i studenata • Broj učenika i studenata kojima se sufinancira prijevoz
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 3.	UNAPRJEĐENJE KVALITETE ŽIVOTA STANOVNIKA OPĆINE
MJERA 3.3.	Osiguranje veće sigurnosti stanovnika Općine
CILJ MJERE:	Unaprijediti civilne i protupožarne zaštite s ciljem osiguranja veće sigurnosti stanovništva Općine.
AKTIVNOSTI:	• Sufinanciranje civilne zaštite • Sufinanciranje HGSS-a • Sufinanciranje rada i aktivnosti VZ Bizovac • Sufinanciranje protupožarne zaštite i DVD-a s područja Općine
NOSITELJ:	Općina Bizovac
OČEKIVANI REZULTATI:	Unaprijeđena civilna i protupožarna zaštita, samim time osigurana veća sigurnost stanovništva Općine

INDIKATORI:	• Broj intervencija zaštite i spašavanja • Ukupan broj pripadnika sustava civilne zaštite na području JLPS • Broj osposobljenih članova DVD-a
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

5. Doprinos mjera ciljevima UN-ovog Programa za održivi razvoj do 2030. Godine

U ovome poglavlju prikazan je doprinos mjera ciljevima iz Programa UN-a za održivi razvoj do 2030. godine (SDG).

NAZIV MJERE	DOPRINOS CILJU UN – ovog PROGRAMA ZA ODRŽIVI RAZVOJ DO 2030. GODINE
-------------	--

1.	Mjera: Razvoj održive poljoprivrede i gospodarstva	SDG 8 Promicati ravnomjeran, uključiv i održiv gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve Doprinos SDG-u 8: Ovom mjerom Općina Bizovac želi pridonijeti povećanju mogućnosti za rast poduzeća i lakše pokretanje novih poduzeća, poboljšati i pokrenuti nove programe za potporu poduzetnicima i tako povećati zaposlenje na području Općine. Općina će promovirati razvojno orijentirane politike koje podržavaju proizvodne aktivnosti, stvaranje pristojnih poslova, poduzetništvo, kreativnost i inovativnost, te poticati osnivanje i rast malih i srednjih poduzeća, između ostalog i kroz pristup financijskim uslugama. SDG 2 Iskorijeniti glad, osigurati dostatne količine hrane i bolju prehranu te promicati održivu poljoprivredu Doprinos SDG-u 2: Ovom mjerom Općina Bizovac želi osigurati infrastrukturne pretpostavke za razvoj poljoprivrednih djelatnosti, smanjiti negativne učinke poljoprivredne proizvodnje na okoliš i povećati poljoprivredne parcele.
2.	Mjera: Izgradnja i razvoj prometne, komunalne i javne infrastrukture	SDG 6 Osigurati dostupnost i održivo upravljanje vodama te zdravstvene uvjete za sve Doprinos SDG-u 6: Ovom mjerom Općina Bizovac želi kroz izgradnju sustava vodoopskrbe i izgradnje sustava odvodnje i pročišćavanja komunalnih i industrijskih voda unaprijediti, očuvati i održivo koristiti vodne resurse, postići gospodarski opravdani stupanj zaštite stanovništva i materijalnih sredstava. SDG 9 Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije Doprinos SDG-u 9: Ovom mjerom Općina Bizovac želi izgraditi novu prometnu i komunalnu infrastrukturu te tako utjecati na ravnomjeran razvoj cijele Županije, omogućiti bolju prometnu povezanost Općine sa ostatkom Županije, ali i Hrvatske. Također, cilj je

		osigurati veću sigurnost u prometu i povećati kvalitetu života stanovnika.
3.	Mjera: Adaptacija i izgradnja građevinskih objekata i javnih prostora na području Općine	N/P
4.	Mjera: Unaprijediti komunalnu infrastrukturu i javne površine redovitim održavanjem i uređenjem.	SDG 9 Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije Doprinosi SDG-u 9: Ovom mjerom Općina Bizovac želi izgraditi novu prometnu i komunalnu infrastrukturu te tako utjecati na ravnomjeran razvoj cijele Županije, omogućiti bolju prometnu povezanost Općine sa ostatkom Županije, ali i Hrvatske. Također, cilj je osigurati veću sigurnost u prometu i povećati kvalitetu života stanovnika.
5.	Mjera: Zaštita, očuvanje i obnova kulturne baštine i identiteta	SDG 11 Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima Doprinosi SDG-u 11: Ovom mjerom Općina želi zaštititi, njegovati i obnoviti kulturnu i prirodnu baštinu.
6.	Mjera: Unaprjeđenje sustava socijalnih usluga i poboljšanje kvalitete života socijalno ugroženih skupina	SDG 3 Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina Doprinosi SDG-u 3: Općina Bizovac ovom mjerom želi osigurati veću dostupnost i kvalitetu zdravstvenih i socijalnih usluga.
7.	Mjera: Izgradnja i unaprjeđenje odgojno-obrazovne infrastrukture i sadržaja	SDG 4 Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svim ljudima Doprinosi SDG-u 4: Ovom mjerom Općina Bizovac želi unaprijediti odgojno-obrazovnu infrastrukturu i kvalitetu rada odgojno-obrazovnih institucija kako bi bile u mogućnosti zadovoljiti pedagoške standarde, odgovoriti potrebama djeteta, pridonijeti stjecanju novih znanja i vještina te promjenama na tržištu rada.

8.	Mjera: Osiguranje veće sigurnosti stanovnika Općine	SDG 11 Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima Doprinos SDG-u 11: Ovom mjerom Općina Bizovac želi, između ostalog, zaštititi stanovništvo od elementarnih nepogoda. Osiguranje veće sigurnosti također se odnosi na osiguranje financijskih sredstava u svrhu provedbe potrebnih aktivnosti održavanja Plana zaštite i spašavanja, nabavu opreme za civilnu zaštitu, te sufinanciranje rada Hrvatske gorske službe spašavanja, a kroz donošenje Programa javnih potreba u civilnoj zaštiti.
----	---	--

6. Okvir za praćenje i izvještavanje o provedbi Programa

Praćenje provedbe ovoga programa organizirano je sukladno odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH. Kako bi se osigurala što učinkovitija provedba Programa iznimno je važno kontinuirano pratiti, vrednovati i izvještavati o provedbi iste. Kroz proces kontinuiranog praćenja prikupljaju se ostvareni pokazatelji provedbe Programa koji prikazuju napredak realizacije planiranih aktivnosti u odnosu na željene ishode, potrebne resurse i predviđene rokove.

Praćenje i izvještavanje o provedbi Programa odvijat će se kontinuirano tijekom čitavog razdoblja na koje se Program odnosi. Jedinica lokalne samouprave polugodišnje i godišnje izvješćuje putem lokalnog koordinatora, kojeg određuje izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave, regionalnog koordinatora i Koordinacijsko tijelo o provedbi provedbenog programa. Prva izvješća o provedbi Programa podnose se do 31. siječnja 2022. godine. U okviru sustava praćenja i izvještavanja o provedbi, Jedinствени upravni odjel Općine koordinirat će prikupljanje, obradu, analizu i pohranu informacija, podataka i pokazatelja, te na osnovu istih izraditi izvješće.

Izvješće o provedbi Programa sadržavat će prikaz utrošenih financijskih sredstava odnosno realizacije definiranih strateških ciljeva, prioriteta i mjera. Sastavni dio izvješća sadržavat će i prikaz izvršenja kapitalnih razvojnih projekata planiranih Strateškim programom razvoja Općine Bizovac za predmetno razdoblje s informacijama o utrošenim sredstvima, izvorima njihova financiranja, ostvarenim rezultatima provedbe istih, te doprinos njihova ostvarenja pojedinom strateškom cilju/prioritetu/mjeri.

Prilog 1. Terminski plan provedbe mjera i okvir za praćenje

Xls tablica.